

RAPPORTER

87/5

GRUNNLAG FOR FERIEPROGNOSER

ANALYSE AV FERIEPLANER OG FAKTISK FERIEMØNSTER

AV
HEGE KITTERØD

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU STATISTICS OF NORWAY

RAPPORTER FRA STATISTISK SENTRALBYRÅ 87/5

GRUNNLAG FOR FERIEPROGNOSER

ANALYSE AV FERIEPLANER OG FAKTISK FERIEMØNSTER

AV
HEGE KITTERØD

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO - KONGSVINGER 1987

ISBN 82-537-2444-6
ISSN 0332-8422

EMNEGRUPPE
29 Andre sosiodemografiske emner

ANDRE EMNEORD
Dataanalyser
Metoder
Prognoser

FORORD

Statistisk Sentralbyrå har på oppdrag fra Samferdselsdepartementet foretatt 5 sesongundersøkelser av nordmenns planlagte og gjennomførte ferieturer.

Denne rapporten inneholder en vurdering av hvorvidt opplysninger om ferieplaner er et egnet grunnlag for å lage prognoser for feriemønsteret i kommende sesonger. I rapporten undersøker en også samsvaret mellom ferieplaner og faktisk ferieatferd for den enkelte.

Rapporten er utarbeidet etter oppdrag fra Reiselivsseksjonen i Samferselsdepartementet.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 24. februar 1987

Gisle Skancke

INNHOLD

	Side
Tabellregister	7
1. Innledning	9
2. Sesongundersøkelsene. Opplegg og innhold	9
3. Kort om ulike måter å lage prognoser på	11
4. Prognoseverdien av tverrsnittundersøkelser om ferieplaner	11
4.1. Planlagte og realiserte ferieturer: Samlet antall ferieturdager, ferieturdager i utlandet, feriested og overnattingsmåte	11
4.2. Planlagte og realiserte ferieturer: Ferielengde og overnattingsmåte på ulike feriesteder	19
4.3. Oppsummering	23
5. Samsvar mellom ferieplaner og faktisk feriemønster i paneldelen	24
5.1. Ferieplaner og faktisk feriemønster for alle personer i panel 3	24
5.2. I hvilken grad virkeliggjør folk sine sommerferieplaner fra januar?	25
5.3. I hvilken grad virkeliggjør folk sine sommerferieplaner fra mai?	31
5.4. Oppsummering	33
6. Når bestemmer folk seg for å dra på den lengste sommerferieturen?	35
7. Noen utviklingstrekk i det norske feriemønster i tiden 1970 - 1982/84. Ferieplaner og tidligere feriemønster som alternative grunnlag for prognoser	35
8. Hvordan bør eventuelle framtidige undersøkelser gjennomføres?	40
Litteratur	43
Vedlegg	
1. Utvalgsvarians	45
2. Spørsmål om ferieplaner sommeren 1985 stilt i undersøkelsen i januar 1985	47
Utkomne publikasjoner	
Publikasjoner sendt ut fra Statistisk Sentralbyrå etter 1. januar 1986. Emneinndelt oversikt	48
Standarder for norsk statistikk (SNS)	55

Standardtegn i tabeller

0 Mindre enn 0,5 av den brukte enheten

- Null

: Tall kan ikke offentliggjøres

TABELLREGISTER

	Side
1A. Personer etter planer om å reise på ferietur sommeren 1985. Hele utvalget og paneldelen. Prosent	12
1B. Personer etter om de reiste på ferietur sommeren 1985. Hele utvalget og paneldelen. Prosent	12
2A. Personer med helt sikre eller nesten sikre planer, etter antall planlagte ferieturdager på lengste ferietur sommeren 1985. Hele utvalget og paneldelen. Prosent	13
2B. Personer som reiste på ferietur, etter antall ferieturdager på lengste ferietur sommeren 1985. Hele utvalget og paneldelen. Prosent	13
3B. Personer med helt sikre eller nesten sikre planer, etter antall planlagte ferieturdager i utlandet på lengste ferietur sommeren 1985. Hele utvalget og paneldelen. Prosent	15
3B. Personer som reiste på ferietur, etter antall ferieturdager i utlandet på lengste ferietur sommeren 1985. Hele utvalget og paneldelen. Antall ferieturdager i utlandet på lengste ferietur sommeren 1984. Hele utvalget. Prosent	15
4A. Personer med helt sikre eller nesten sikre planer, etter planlagt feriested på lengste ferietur sommeren 1985. Hele utvalget og paneldelen. Prosent	16
4B. Personer som reiste på ferietur, etter feriested på lengste ferietur sommeren 1985. Hele utvalget og paneldelen. Feriested på lengste ferietur sommeren 1984. Hele utvalget. Prosent	17
5A. Personer med helt sikre eller nesten sikre ferieplaner, etter planlagt overnattingsmåte på lengste ferietur sommeren 1985. Hele utvalget og paneldelen. Prosent	18
5B. Personer som reiste på ferietur, etter viktigste overnattingsmåte på lengste ferietur sommeren 1985. Hele utvalget og paneldelen. Prosent	19
6. Personer som i januar 1985 har planer om ferietur sommeren 1985 i grupper for planlagt feriested på lengste ferietur, etter planlagt antall ferieturdager på lengste ferietur. Prosent	19
7. Personer som i mai 1985 har planer om ferietur sommeren 1985 i grupper for planlagt feriested på lengste ferietur, etter planlagt antall ferieturdager på lengste ferietur. Prosent	20
8. Personer som var på ferietur sommeren 1985 i grupper for feriested, etter faktisk antall ferieturdager på lengste ferietur september 1985. Prosent	20
9. Personer som i januar 1985 har planer om ferietur sommeren 1985 i grupper for planlagt feriested på lengste ferietur, etter planer om viktigste overnattingsmåte på lengste ferietur. Prosent	21
10. Personer som i mai 1985 har planer om ferietur sommeren 1985 i grupper for planlagt feriested på lengste ferietur, etter planer om viktigste overnattingsmåte på lengste ferietur. Prosent	22
11. Personer som var på ferietur sommeren 1985 i grupper for feriested, etter viktigste overnattingsmåte på lengste ferietur september 1985. Prosent	22
12. Personer som var på ferietur sommeren 1984 i grupper for feriested, etter viktigste overnattingsmåte på lengste ferietur. September 1984. Prosent	23
13. Personer i grupper for planer i januar 1985 om å reise på ferietur sommeren 1985, etter om de reiste på ferietur sommeren 1985. Prosent	25
14. Personer som i januar 1985 planla ferietur kommende sommer i grupper for antall planlagte ferieturdager på lengste sommerferietur 1985, etter faktisk antall ferieturdager på lengste ferietur sommeren 1985. Prosent	26
15. Personer som i januar 1985 planla ferietur kommende sommer i grupper for antall planlagte ferieturdager i utlandet på lengste sommerferietur 1985, etter faktisk antall ferieturdager i utlandet på lengste ferietur sommeren 1985. Prosent	27
16. Personer som i januar 1985 planla ferietur kommende sommer i grupper for antall planlagte ferieturdager i utlandet på lengste sommerferietur 1985, etter faktisk antall ferieturdager i utlandet på den av de to lengste sommerferieturene 1985 hvor personene tilbragte flest dager i utlandet. Prosent	27
17. Personer som i januar 1985 planla ferietur kommende sommer i grupper for planlagt feriested på lengste ferietur sommeren 1985, etter faktisk feriested på lengste ferietur sommeren 1985. Prosent	28
18. Personer som i januar 1985 planla ferietur kommende sommer i grupper for planlagt overnattingsmåte på lengste ferietur sommeren 1985, etter faktisk overnattingsmåte på lengste ferietur sommeren 1985. Prosent	29
19. Personer som i januar 1985 planla ferietur kommende sommer i grupper for planlagt feriested på lengste ferietur sommeren 1985, etter faktisk feriested på lengste ferietur sommeren 1985. Prosent	30

20.	Personer som i januar 1985 planla ferietur kommende sommer i grupper for planlagt overnattingsmåte på lengste ferietur sommeren 1985, etter faktisk overnattingsmåte på lengste ferietur sommeren 1985. Prosent	31
21.	Personer i grupper for planer i mai 1984 om å reise på ferietur sommeren 1984, etter om de reiste på ferietur sommeren 1984. Prosent	32
22.	Personer som i mai 1984 planla ferietur kommende sommer i grupper for antall planlagte ferieturdager på lengste sommerferietur 1984, etter faktisk antall ferieturdager på lengste ferietur sommeren 1984. Prosent	32
23.	Personer som i mai 1984 planla ferietur kommende sommer i grupper for antall planlagte ferieturdager i utlandet på lengste sommerferietur 1984, etter faktisk antall ferieturdager i utlandet på lengste ferietur sommeren 1984. Prosent	33
24.	Personer på ferietur sommeren 1982 i grupper for feriested og antall ferieturdager på lengste ferietur, etter tidspunkt for avgjørelse om å reise på denne turen. Prosent	35
25.	Personer etter om de var på ferietur til forskjellige årstider i 1969/1970, 1973/1974, 1977/1978, 1981/1982, 1984/1985. Prosent	36
26.	Personer som var på ferietur til forskjellige årstider i 1969/1970, 1973/1974, 1977/1978, 1981/1982 og 1984 ¹ , etter varighet av ferieturen. Prosent	37
27.	Personer som var på ferietur til forskjellige årstider i 1969/1970, 1973/1974, 1978/1979, 1981/1982 og 1984, etter feriested. Prosent	38
28.	Personer som var på ferietur til forskjellige årstider i 1969/1970, 1973/1974, 1978/1979, 1981/1982 og 1984 ¹ , etter viktigste overnattingsmåte. Prosent	38
29.	Personer som var på ferietur til forskjellige årstider i 1969/1970, 1973/1974, 1978/1979, 1981/1982 og 1984 ¹ , etter viktigste transportmiddel. Prosent	39

1. INNLEDNING

Siden sommeren 1983 har Statistisk Sentralbyrå på oppdrag fra Reiselivsseksjonen i Samferdselsdepartementet gjennomført 5 landsomfattende sesongundersøkelser av nordmenns ferievaner. Hovedformålet har vært å lage prognoser for feriemønsteret i kommende sesonger, noe som både reiselivsnæringen og offentlig planlegging innen reiseliv/turisme vil ha stor nytte av. I tillegg har man ønsket å få en løpende beskrivelse av hovedtrekkene ved feriemønsteret i periodene mellom de mer omfattende ferieundersøkelsene som Statistisk Sentralbyrå gjennomfører hvert 4. år. Man har spurt om folks ferieplaner for de nærmeste 8 måneder samtidig som man har registrert faktiske ferieturer opptil 8 måneder forut for undersøkelsestidspunktet.

I undersøkelsene legges det altså stor vekt på spørsmål om ferieplaner, og det er stor interesse knyttet til slike opplysninger. Hvilken verdi har så denne informasjonen om folks ferieplaner? Er det mulig å få et realistisk bilde av feriemønsteret i kommende sesonger ved hjelp av denne type spørsmål? Er det sammenfall mellom folks planer angående ferieturer og hvordan folk faktisk ferierer? Hvor lang tid forut for en ferievesong er det i tilfelle meningsfylt å registrere folks ferieplaner? Er det mer hensiktsmessig å lage prognoser på andre måter enn ved å basere seg på opplysninger om ferieplaner? Det er slike spørsmål som danner utgangspunkt for dette arbeidet. Vi skal i det følgende vurdere prognoseverdien av sesongundersøkelsene både på grunnlag av tall fra den enkelte undersøkelse og på grunnlag av paneldata på individnivå.

I kapittel 2 redegjør vi kort for opplegget av og innholdet i sesongundersøkelsene. Kapittel 3 inneholder en kort diskusjon av ulike måter å bruke undersøkelsene på når formålet er å lage prognoser.

I kapittel 4 ser vi på planlagte og faktiske ferieturer med utgangspunkt i tall fra de enkelte undersøkelser. I kapittel 5 undersøker vi samsvaret mellom ferieplaner og faktisk atferd på bakgrunn av opplysninger i to av panelene. I kapittel 6 spør vi når folk fastlegger sine sommerferieplaner og besvarer dette ved hjelp av en av SSBs ferieundersøkelser. I kapittel 7 ser vi på noen viktige endringer i nordmenns ferievaner i tiden 1970 - 1982/84 og spør hvilke konsekvenser disse endringene har for muligheten til å lage prognoser på grunnlag av faktisk feriemønster. Kapittel 8 inneholder noen retningslinjer for gjennomføringen av eventuelle framtidige undersøkelser.

2. SESONGUNDERSØKELSENE. OPPLEGG OG INNHOLD

Undersøkelsene er gjennomført postalt tre ganger året, i januar, mai og september. Bortsett fra prøveundersøkelsen i mai 1984, hvor utvalget omfattet bare 1 000 personer, er det til hver datainn-samling trukket et landsomfattende utvalg på 2 000 personer i alderen 15-74 år. Man har gjort bruk av panel. Halvparten av utvalget fra én undersøkelse har vært med på nytt åtte måneder senere. Hensikten med et slikt panelopplegg var tosidig. Man ønsket for det første å studere samsvaret mellom planlagt og faktisk utført ferieturaktivitet for den enkeltes vedkommende. Videre ønsket man å ha mulighet til å se på ferieturaktiviteten over et helt år for de samme personene. I hver undersøkelse er det stilt spørsmål om gjennomførte ferieturer 3-4 sesonger forut for undersøkelsestidspunktet og planer om ferieturer 3-4 sesonger framover i tiden. Figur 1 gir en oversikt over de fem sesongundersøkelsene.

Både for gjennomførte og planlagte ferieturer finnes det opplysninger om samlet varighet, antall dager i utlandet, hvorvidt turen var en charterreise, detaljert reisemål samt overnattingsmåte. For realiserte turer foreligger det i tillegg opplysninger om viktigste transportmiddel. Enkelte av undersøkelsene inneholder dessuten spørsmål om viktigste grunn til ferieturen, utgifter til ferieturen, tilfredshet med ulike sider ved ferien og hvorvidt de ferierende laget måltidene selv eller spiste på offentlig spisested.

For vårt formål, å vurdere prognoseverdien av sesongundersøkelsene, er det i første rekke opplysninger som foreligger både for planlagte og realiserte ferieturer som har interesse. I det følgende skal vi derfor se på ferieturenes totale varighet, antall ferieturdager i utlandet, reisemål og overnattingsmåte.

Samsvaret mellom ferieplaner og faktisk ferieturaktivitet vil bli undersøkt i to omganger. I kapittel 4 skal vi behandle undersøkelsene som tverrsnittsundersøkelser og studere hvorvidt opplysningene om ferieplaner gir et realistisk bilde av det faktiske feriemønsteret. I kapittel 5 vil vi gjøre bruk av paneldata og undersøke i hvilken grad den enkelte faktisk realiserer sine ferieplaner.

Figur 1. Gjennomførte sesongundersøkelser

MAI 1984 (prøveundersøkelse)		
Gjennomførte ferieturer	høsten 1983 julen 1983 vinteren 1984 påskan 1984	Bruttoutvalg: 1 000 personer Frafall: 252 " (25%) Nettoutvalg: ¹ 748 "
Ferieplaner	sommeren 1984 høsten 1984 julen 1984	

SEPTEMBER 1984		
Gjennomførte ferieturer	vinteren 1984 påskan 1984 sommeren 1984	Panel 1. Brutto 1 000 personer Bruttoutvalg: 2 000 personer Frafall: 461 " (23%) Nettoutvalg 1 539 "
Ferieplaner	høsten 1984 julen 1984 vinteren 1985 påskan 1985	

JANUAR 1985		
Gjennomførte ferieturer	sommeren 1984 høsten 1984 julen 1984	Panel 2. Brutto 1 000 personer Bruttoutvalg: 2 000 personer Frafall: 486 " (24%) Nettoutvalg: 1 514 "
Ferieplaner	vinteren 1985 påskan 1985 sommeren 1985	

MAI 1985		
Gjennomførte ferieturer	høsten 1984 julen 1984 vinteren 1985 påskan 1985	Panel 3. Brutto 1 000 personer Bruttoutvalg: 2 000 personer Frafall: 555 " (28%) Nettoutvalg: 1 445 "
Ferieplaner	sommeren 1985 høsten 1985 julen 1985	

SEPTEMBER 1985		
Gjennomførte ferieturer	vinteren 1985 påskan 1985 sommeren 1985	
Ferieplaner	høsten 1985 julen 1985 vinteren 1986 påskan 1986	Bruttoutvalg: 2 000 personer Frafall: 558 " (28%) Nettoutvalg: 1 442 "

¹ For nettoutvalget er angitt størrelsen før vektning. En del av frafallet ble gitt en vekt på to. Det endelige nettoutvalg ble derfor noe større enn oppgitt her.

3. KORT OM ULIKE MÅTER Å LAGE PROGNOSE PÅ

Det finnes flere måter å gå fram på dersom man ønsker å skissere den framtidige utviklingen innen et bestemt område av samfunnslivet. Ett alternativ er å ta utgangspunkt i den faktiske utviklingen hittil og forutsi den videre utvikling på grunnlag av dette. Har f.eks. andelen utenlandsreiser økt med 1 prosent årlig den siste 10-årsperioden, anslår man en tilsvarende økning kommende år. Har vesentlige trekk ved feriemønsteret holdt seg stabile de siste årene, regner man med at dette vil gjelde også i den nærmeste framtid. En annen mulig måte å utnytte informasjonen om tidligere feriemønster på i denne sammenheng, innebærer at man forsøker å finne samvariasjoner mellom spesielle trekk i feriemønsteret og spesielle forhold i samfunnslivet for øvrig. Dersom man f.eks. finner at det er en sammenheng mellom økonomisk situasjon og omfanget av reisevirksomheten eller typer ferieturer, kan dette brukes til å forutsi den framtidige situasjon i reiselivet.

I stedet for å basere prognosene på opplysninger om fortiden, kan man gjøre bruk av opplysninger om planlagt atferd. Dette har vært idéen bak den omfattende registreringen av folks ferieplaner som er foretatt i sesongundersøkelsene. I hvilken grad opplysninger om ferieplaner er et velegnet prognosegrunnlag, avhenger selvsagt av hvor robuste disse opplysningene viser seg å være. I enkelte tilfelle avviker planene fra den faktiske atferden så vel på aggregert nivå som på individnivå. I andre tilfelle kan aggregerte data gi et godt samsvar, mens dette ikke er tilfellet på individnivå. Hvordan dette forholder seg når det gjelder ferieatferd, skal vi undersøke i det følgende. Skal prognosene på grunnlag av planopplysninger ha noen verdi, er det en forutsetning at samsvaret mellom planlagt og faktisk feriemønster er relativt bra, i hvert fall på gruppenivå.

4. PROGNOSEVERDIEN AV TVERRSNITTSUNDERSØKELSER OM FERIEPLANER

I sesongundersøkelsene har man delt året inn i fem ferievesonger, nemlig vinter, påske, sommer, høst og jul (se fig. 1). Av plasshensyn skal vi i det følgende bare diskutere prognoseverdien av opplysninger om ferieplaner for den viktigste ferievesongen, nemlig sommeren. Man har stilt spørsmål om så vel lengste som nest lengste ferietur i denne sesongen. Vi skal stort sett begrense oss til å se på den mest langvarige sommerferieturen. Muligens kan dette gi et overdrevent lavt samsvar mellom planlagt og faktisk atferd, ettersom vi ikke fanger opp eventuelle tilfelle hvor folk virkeliggjør sine planer for den lengste ferieturen, på sommerens nest lengste tur. Imidlertid tror vi at denne begrensningen i det store og det hele vil gi små utslag.

I det følgende gjør vi i første rekke bruk av de tre siste sesongundersøkelsene. Vi baserer oss på opplysninger om folks planer i januar 1985 for kommende sommer, tilsvarende opplysninger fra mai 1985, samt opplysninger fra september samme år om realiserte ferieturer denne sesongen. I tillegg tar vi med opplysninger om faktiske ferieturer sommeren 1984 registrert i september samme år. Enkelte tabeller inneholder dessuten tall fra Statistisk Sentralbyrås fireårslige ferieundersøkelser. Slik kan vi studere utviklingstrekk ved feriemønsteret i noe lengre perspektiv.

Vedlegg 2 viser hvordan spørsmålene om ferieplaner ble stilt i sesongundersøkelsene. Svarpersonen fikk først et spørsmål om hvorvidt han/hun hadde tenkt seg på ferietur kommende sommer. De som helt eller nesten sikkert skulle reise bort, ble så bedt om å oppgi samlet varighet av den planlagte ferieturen samt antall dager de regnet med å tilbringe i utlandet. Deretter foretok man nok en seleksjon. Bare de som hadde sikre eller nokså sikre planer med hensyn til feriested og overnattingsmåte, fikk spørsmål om planlagt feriested og overnattingsmåte kommende sommer.

4.1. Planlagte og realiserte ferieturer: Samlet antall ferieturdager, ferieturdager i utlandet, feriested og overnattingsmåte

Vi skal her diskutere prognoseverdien av opplysninger om planlagt ferietur generelt, planlagt varighet av ferieturen, planlagt antall ferieturdager i utlandet, planlagt feriested og planlagt overnattingsmåte.

Når vi skal vurdere prognoseverdien av opplysningene om ferieplaner, må vi ta i betraktning at det i utvalgsundersøkelser alltid hefter en viss usikkerhet ved resultatene. Dette skyldes at vi får opplysninger bare om en liten del av befolkningen. Desto mindre utvalget er, jo større blir usikkerheten av opplysningene. Ved hjelp av statistiske beregninger kan vi angi grensene for et område som med en viss sannsynlighet inkluderer den sanne verdi av en beregnet størrelse, dvs. den verdien vi ville ha fått hvis vi hadde opplysninger om hele befolkningen. I vedlegg 1 illustreres hvordan dette beregnes. Slike "sannsynlighetsområder" kalles gjerne konfidensintervaller. Bare i de tilfelle der intervallene for to prosenttall i en utvalgsundersøkelse ikke overlapper hverandre, er tallene signifikant forskjellig fra hverandre, dvs. at det med en viss sikkerhet kan utelukkes at forskjellen mellom tallene skyldes tilfeldigheter i trekkingen av utvalgene.

Ferietur/ikke ferietur

Tabellene 1A og 1B tyder på at opplysningene om hvorvidt folk har planer om å dra på ferie eller ikke kommende sommer, gir et godt bilde av de faktiske forhold i den aktuelle feriesesongen. Dette er tilfellet uansett om vi baserer oss på tall fra januar eller mai, og det gjelder når vi bruker summen av dem som helt sikkert og dem som nesten sikkert skulle reise bort (67 prosent i januar og 69 prosent i mai) som prognose for andelen på 69 prosent som faktisk reiste på sommerferie. Bruker vi summen av dem som helt sikkert, og dem som nesten sikkert vil reise på sommerferietur, til å anslå hvor mange som reiser, finner vi altså ingen signifikante forskjeller mellom ferieplaner og feriemønster for sommeren 1985. Slik sett må det sies at opplysningene om ferieplaner fra januar og mai gav grunnlag for gode prognoser for ferieturandelen i sommersesongen.

Tabell 1A. Personer etter planer om å reise på ferietur sommeren 1985. Hele utvalget og paneldelen. Prosent

	I alt	Planer om å reise på ferietur sommeren 1985				Tallet på personer som svarte
		Helt sikkert	Nesten sikkert	Helt sikkert ikke	Vet ikke	
<u>Hele utvalget</u>						
Undersøkelsen i januar -85	100	43	24	11	22	1 622
Undersøkelsen i mai -85	100	50	19	13	18	1 521
<u>Paneldelen</u>						
Undersøkelsen i januar -85	100	44	26	7	23	600

Tabell 1B. Personer etter om de reiste på ferietur sommeren 1985. Hele utvalget og paneldelen. Prosent

	I alt	Ferietur sommeren 1985		Tallet på personer som svarte
		Ja	Nei	
<u>Hele utvalget</u>				
Undersøkelsen i september -85	100	69	39	1 539
<u>Paneldelen</u>				
Undersøkelsen i september -85	100	69	31	603

Tabellene 1A og 1B viser imidlertid at andelen av nordmenn som reiste på ferietur om sommeren, var den samme i 1984 som i 1985. I dette tilfellet gir altså opplysningene om ferieturaktiviteten foregående sommer, like gode prognoser som opplysninger om ferieplaner basert på undersøkelsen fra januar eller mai. Muligens ville dette ikke vært tilfelle dersom det hadde foregått store endringer i feriemønsteret det siste året. På begynnelsen av 70-tallet fant det sted en sterk økning i andelen nordmenn som reiste på sommerferietur (se tabell 25). I slike perioder hvor feriemønsteret endres betydelig, vil opplysninger om ferieplaner muligens ha større prognoseverdi enn tallene fra foregående år. Dessverre har vi ikke mulighet for å teste hvorvidt undersøkelser om ferieplaner kan fange opp disse endringene på forhånd. Folks ferieplaner har bare blitt registrert i relativt stabile perioder.

Ferieturens varighet

I tabellene 2A og 2B kan vi studere prognoseverdien av opplysninger om mer detaljerte ferieplaner, nemlig samlet varighet av lengste sommerferietur. Også på dette området er det forholdsvis godt samsvar mellom ferieplaner og faktisk feriemønster. Det er bare to tilfelle hvor opplysningene om realiserte ferieturer avviker signifikant fra opplysningene om ferieplaner. Dette gjelder forskjellen på 8 prosent mellom andelen som i januar planla en 5-6 dagers ferietur, og andelen som faktisk drog på en slik tur, og forskjellen på 9 prosent mellom andelen som i januar planla en sommerferietur av 14-20 dagers varighet, og andelen som drog på en slik tur.

Tabell 2A. Personer med helt sikre eller nesten sikre planer, etter antall planlagte ferieturdager på lengste ferietur sommeren 1985. Hele utvalget og paneldelen. Prosent

	I alt	Antall planlagte dager på lengste ferietur sommeren 1985					Gjennomsnittlig antall dager	Tallet på personer som svarte
		5-6 dager	7-13 dager	14-20 dager	21-27 dager	28 dager eller flere		
<u>Hele utvalget</u>								
Undersøkelsen i januar -85 ¹	100	12	30	39	12	7	15,2	1 063
Undersøkelsen i mai -85 ¹ .	100	16	34	34	11	6	14,4	1 022
<u>Paneldelen</u>								
Undersøkelsen i januar -85 ¹	100	13	33	37	11	5	14,4	414

¹ Tallene gjelder dem som i januar/mai oppgav at de helt eller nesten sikkert skulle på ferietur kommende sommer.

Tabell 2B. Personer som reiste på ferietur, etter antall ferieturdager på lengste ferietur sommeren 1985. Hele utvalget og paneldelen. Prosent

	I alt	Antall dager på lengste ferietur sommeren 1985					Gjennomsnittlig antall dager	Tallet på personer som svarte
		5-6 dager	7-13 dager	14-20 dager	21-27 dager	28 dager eller flere		
<u>Hele utvalget</u>								
Undersøkelsen i september -85	100	20	36	30	9	6	13,7	1 050
<u>Paneldelen</u>								
Undersøkelsen i september -85	100	18	37	30	10	6	13,8	414

Opplysningene fra januar skulle dermed tilsi et noe høyere totalt antall ferieturdager for sommeren 1985 enn hva som faktisk var tilfellet. Kanskje har folk på et såpass tidlig tidspunkt en tendens til å overvurdere varigheten av ferieturen kommende sommer, eller kanskje er det dem som bestemmer seg for en feriereise i siste øyeblikk, som drar på kortvarige turer. Opplysningene fra mai gir et mer realistisk bilde av lengste sommerferieturs varighet. Ikke uventet er prognoseverdien av opplysninger om planlagt antall dager på sommerferietur større jo nærmere den aktuelle ferisesong opplysningene registreres.

Et anslag over gjennomsnittlig antall ferieturdager, viser imidlertid relativt små avvik mellom planlagt og faktisk varighet av lengste sommerferietur også når opplysningene om ferieplaner ble registrert i januar. Januarundersøkelsen tilsa at hver nordmann gjennomsnittlig ville være borte 15,2 dager på denne ferieturen. Tilsvarende tall fra mai var 14,4 dager, mens septemberundersøkelsen viste at lengste sommerferietur i gjennomsnitt varte 13,7 dager.¹ Dette tilsier at så vel januar som maiundersøkelsen gir et brukbart bilde når det gjelder samlet varighet av lengste ferietur kommende sommer.

Det framgår imidlertid av tabellene 2B og 26 at fordelingen av ferieturenes varighet sommeren 1985 avviker lite fra tilsvarende fordeling året før. Gjennomsnittlig varighet av lengste sommerferietur i 1984 var 13 dager². Også når det gjelder samlet varighet av ferieturen, gir altså opplysninger om feriemønsteret sommeren 1984 et like godt bilde av forholdene kommende sommer som informasjonen om folks ferieplaner gjør. Over et lengre tidsrom har imidlertid feriemønsteret gjennomgått visse endringer på dette området. Siden 1970 har de kortvarige ferieturene blitt vanligere, mens de langvarige turene har tapt terreng. Gjennomsnittlig varte lengste sommerferietur 14 dager i 1982, mens tilsvarende tall i 1970 var 17 dager (se tabell 26). Tall så langt tilbake som 1970 ville altså gi noe dårligere prognoser for feriemønsteret i 1985 enn opplysninger om sommerferieplaner gitt i januar.

I spørsmålet om planlagt/faktisk varighet av ferieturen opererer man med prekodete svaralternativer (se vedlegg 2). Denne grove inndelingen av ferieturdager gir neppe særlig verdifull informasjon for planleggingsformål. Tenker vi oss f.eks. at alle de 34 prosent som i mai oppgav at sommerferieturen ville vare 14-20 dager, faktisk regnet med å være borte i 14 dager, skulle dette tilsi et totalt antall ferieturdager på om lag 9 800 000 i hele befolkningen for denne kategorien.³ Går vi til den motsatte ytterlighet og tenker oss at alle i denne kategorien planla en 20 dagers ferietur, blir tilsvarende tall om lag 14 000 000. Spørsmål om eksakt antall ferieturdager vil altså være langt mer hensiktsmessig. Man er da ikke henvist til å basere beregningene av gjennomsnittlig antall ferieturdager på usikre forutsetninger slik vi gjorde tidligere i dette avsnittet. Også totalt antall ferieturdager vil selvsagt kunne beregnes mer nøyaktig. Denne innvendingen mot prekodete svaralternativer gjelder naturligvis også spørsmålet om antall ferieturdager utenlands (se tabellene 3A og 3B).

Her vil vi også påpeke et mer generelt forhold ved sesongundersøkelsene som begrenser prognoseverdien av opplysningene som framkommer, nemlig utvalgets størrelse. Som tidligere nevnt, gir små utvalg stor relativ usikkerhet i tallene (se vedlegg 1). Vi skal illustrere dette med et eksempel. I mai oppgav altså 34 prosent av dem som skulle på sommerferie, at de planla en ferietur av 14-20 dagers varighet. Dette tilsier at vi med 95 prosent sannsynlighet kan regne med at tallet i befolkningen som helhet (15-74 år) ligger mellom 30,2 og 37,8 prosent. Når ønsket er å skaffe opplysninger for planleggingsformål, vil trolig en usikkerhet av denne størrelsesorden være uhensiktsmessig. Økt utvalgsstørrelse vil gi mindre usikkerhet i tallene og et bedre grunnlag for å forutsi ulike sider ved feriemønsteret i kommende sesonger. Større utvalg er dessuten en forutsetning dersom en ønsker informasjon om mindre grupper i materialet.

¹ I disse beregningene har vi gjort bruk av følgende forenklinger: Kategorien 5-6 dager er satt lik 5 dager, 7-13 dager er satt lik 10 dager, 14-20 dager er satt lik 17 dager, 21-27 dager er satt lik 24 dager og 28 dager eller mer er satt lik 30 dager. ² Utrekningene er basert på de samme forutsetninger som nevnt i note 1. ³ I dette eksempelet ser vi bort fra utvalgsvariansen og forutsetter at 34 prosent av utvalget tilsvarer 34 prosent av befolkningen.

Ferieturdager i utlandet

Når det gjelder ferieturdager i utlandet gir opplysningene om planer både i januar og mai et godt bilde av det faktiske feriemønster i sommersesongen (tabellene 3A og 3B). Ikke for noen kategorier er det signifikante forskjeller mellom andelen som har planer om et visst antall dager utenlands, og andelen som faktisk tilbragte det aktuelle antall ferieturdager i utlandet.

Tabell 3A. Personer med helt sikre eller nesten sikre planer, etter antall planlagte ferieturdager i utlandet på lengste ferietur sommeren 1985. Hele utvalget og paneldelen. Prosent

I	Antall planlagte dager i utlandet på lengste ferietur sommeren 1985							Gjennomsnittlig antall dager i utlandet	Tallet på personer som svarte	
	alt	0 dager	1-2 dager	3-4 dager	5-6 dager	7-13 dager	14-20 dager			21 dager eller flere
<u>Hele utvalget</u>										
Undersøkelsen i januar -85 ¹	100	51	2	4	7	17	14	4	5,7	1 064
Undersøkelsen i mai -85 ¹ ..	100	54	3	3	7	17	12	4	5,3	1 025
<u>Paneldelen</u>										
Undersøkelsen i januar -85 ¹	100	54	2	5	7	17	13	2	5	415

¹ Se note 1, tabell 2A.

Tabell 3B. Personer som reiste på ferietur, etter antall ferieturdager i utlandet på lengste ferietur sommeren 1985. Hele utvalget og paneldelen. Antall ferieturdager i utlandet på lengste ferietur sommeren 1984. Hele utvalget. Prosent

I	Antall dager i utlandet på lengste ferietur sommeren 1985							Gjennomsnittlig antall dager i utlandet	Tallet på personer som svarte	
	alt	0 dager	1-2 dager	3-4 dager	5-6 dager	7-13 dager	14-20 dager			21 dager eller flere
<u>Sommeren 1985</u>										
<u>Hele utvalget</u>										
Undersøkelsen i september -85 .	100	57	2	4	6	16	12	3	5,2	1 050
<u>Paneldelen</u>										
Undersøkelsen i september -85 .	100	57	2	5	5	15	11	3	4,1	411
<u>Sommeren 1984</u>										
<u>Hele utvalget</u>										
Undersøkelsen i september -84 .	100	54	3	4	8	16	11	4	5,1	1 127

Muligens kan tallene fra januar og mai gi grunnlag for en liten overestimering av antall ferieturdager utenfor landets grenser. Gjennomsnittsberegninger viser imidlertid at forskjellene mellom planlagt og faktisk feriemønster er svært liten på dette området. Mens en på grunnlag av januarundersøkelsen kan anslå at hver reisende i gjennomsnitt ville tilbringe 5,7 dager i utlandet på lengste sommerferietur, og anslaget fra maiundersøkelsen tilsier et gjennomsnitt på 5,3 utenlandsdager, viste septemberundersøkelsen gjennomsnittlig 5,2 dager i utlandet.

Også når det gjelder ferieturdager i utlandet, gir opplysninger om feriemønsteret året før et like godt bilde av forholdene sommeren 1985 som opplysningene om folks planer for denne sesongen. Hver reisende tilbragte i gjennomsnitt 5,1 dager utenlands på lengste ferietur sommeren 1984.

Feriested

Spørsmålene om planlagt feriested og overnattingsmåte sommeren 1985 ble bare besvart av dem som mente å ha sikre eller forholdsvis sikre planer for hvor og hvordan de skulle feriere (se vedlegg 2). Dette medfører at antall observasjoner angående ferieplaner er lavere i tabellene 4A, 4B, 5A og 5B enn i de foregående tabeller. I januar oppgav bare 79 prosent av dem som helt sikkert eller nesten sikkert skulle reise bort, at de hadde sikre eller forholdsvis sikre planer angående feriested og overnattingsmåte. Det tilsvarende tall for mai var 88 prosent. Dette tyder på at sommerferieplanene, naturlig nok, er mer konkrete like før sommersesongen enn tidlig på vinteren.

Tabell 4A. Personer med helt sikre eller nesten sikre planer, etter planlagt feriested på lengste ferietur sommeren 1985. Hele utvalget og paneldelen. Prosent

	Hele utvalget		Paneldelen
	Undersøkelsen i januar -85 ¹	Undersøkelsen i mai -85 ¹	Undersøkelsen i januar -85
I alt	100	100	100
Planlagt feriested			
Østfold	3	4	2
Akershus	2	1	2
Oslo	2	3	2
Hedmark	4	2	5
Oppland	4	5	5
Buskerud	2	3	1
Vestfold	3	4	3
Telemark	4	3	4
Aust-Agder	4	6	4
Vest-Agder	4	3	4
Rogaland	3	4	4
Hordaland	4	4	4
Sogn og Fjordane	4	3	5
Møre og Romsdal	2	3	3
Sør-Trøndelag	2	4	2
Nord-Trøndelag	1	1	2
Nordland	3	4	3
Troms	1	1	2
Finnmark	2	2	2
Sverige	8	7	6
Danmark	7	8	7
Finland	2	2	2
Nord-Europa ellers	4	4	3
Mellom-Europa	9	8	9
Sør-Europa, Nord-Afrika og Kanariøyene	14	12	12
Verden ellers	3	1	2
Tallet på personer som svarte ...	839	908	331

¹ Se note 1, tabell 2A.

Tabell 4B. Personer som reiste på ferietur, etter feriested på lengste ferietur sommeren 1985. Hele utvalget og paneldelen. Feriested på lengste ferietur sommeren 1984. Hele utvalget. Prosent

	Sommeren 1985		Sommeren 1984
	Hele utvalget Undersøkelsen i sept. -85	Paneldelen Undersøkelsen i sept. -85	Hele utvalget Undersøkelsen i sept. -84
I alt	100	100	100
Faktisk feriested			
Østfold	3	2	3
Akershus	1	2	1
Oslo	3	3	4
Hedmark	3	4	2
Oppland	5	4	6
Buskerud	4	4	3
Vestfold	5	4	4
Telemark	5	4	5
Aust-Agder	4	4	5
Vest-Agder	4	4	4
Rogaland	2	3	3
Hordaland	4	5	4
Sogn og Fjordane	3	4	2
Møre og Romsdal	4	3	3
Sør-Trøndelag	4	4	3
Nord-Trøndelag	2	1	2
Nordland	4	4	3
Troms	1	1	2
Finmark	1	2	2
Sverige	9	10	12
Danmark	8	6	8
Finland	2	3	2
Nord-Europa ellers	3	4	3
Mellom-Europa	6	5	4
Sør-Europa, Nord-Afrika og Kanariøyene	10	10	10
Verden ellers	1	2	2
Tallet på personer som svarte	1 054	412	1 127

Prosentueringsgrunnlaget for opplysninger om planlagt feriested er altså mindre enn for opplysninger om faktisk feriested. Dette tilsier at prosenttallene angående ferieplaner må tolkes med en viss forsiktighet. Slik spørsmålene er stilt, gir undersøkelsen bare opplysninger om en viss andel av dem som hadde tenkt seg på sommerferie. Januarundersøkelsen mangler opplysninger om planlagt feriested for over 1/5 av dem som hadde planer om sommerferietur, mens tilsvarende andel for mai er 12 prosent. Dette gir grunn til å stille spørsmålsteget ved verdien av informasjonen om planlagt feriested, særlig når den innhentes så tidlig som i januar. Tabellene 4A og 4B viser et relativt godt prosentvis samsvar mellom planlagt og faktisk feriested. Det er derfor rimelig å anta at de som hadde usikre planer for hvor de skulle feriere, faktisk fordeler seg omtrent på samme måte angående feriested som de som hadde sikrere planer.

Selv som prosenttallene for planlagt og faktisk feriested ligger nær hverandre (det er ingen signifikante forskjeller), finner det i flere tilfelle sted en halvering eller fordobling i september-tallene i forhold til fordelingen fra januar eller mai. Det er f.eks. bare halvparten så mange som faktisk ferierte i Rogaland (2 prosent) som i mai hadde planer om å feriere i dette fylket (4 prosent). Opplysningene fra mai gir dermed et overdrevent bilde av den norske turisttrafikken i Rogaland. Gitt at 69 prosent av den norske befolkning i alderen 15-74 år drog på sommerferie, og at 4 prosent av disse valgte Rogaland som feriested, ville hele 84 000 nordmenn feriere i Rogaland. Tallene fra september forteller derimot at bare 42 000 nordmenn faktisk la sin sommerferie til dette fylket.¹

¹ I disse eksemplene ser vi bort fra utvalgsvariansen.

Opplysningene fra januar og mai gir dessuten grunnlag for en viss overestimering av feriereiser utenom Norden. Feriereiser utenfor de nordiske land blir trolig planlagt på et tidlig tidspunkt, men blir ikke alltid gjennomført.

Med en såpass stor oppsplitting etter feriested som i tabellene 4A og 4B, vil det hefte stor relativ usikkerhet ved tallene. Ønsket om detaljert informasjon angående feriested tilsier derfor økt utvalgsstørrelse.

Også når det gjelder feriested, gir opplysningene fra året før et like godt bilde av mønsteret sommeren 1985 som kunnskap om folks ferieplaner for denne sesongen. Når vi dessuten tar i betraktning at opplysninger om ferieplaner bare foreligger for en viss andel av dem som regnet med å dra på sommerferie, kan mye tale for at informasjon om feriested foregående sommer er det beste utgangspunkt for prognoser for tilsvarende sesong året etter.

Overnattingsmåte

Tabellene 5A og 5B viser et forholdsvis godt prosentvis samsvar mellom planlagt og faktisk overnattingsmåte. Så vel opplysningene fra januar som fra mai, gir et godt bilde av mønsteret kommende sommer. Informasjon om planlagt overnattingsmåte foreligger bare for dem som hadde sikre eller forholdsvis sikre planer på dette området. Det gode prosentvise samsvaret mellom ferieplaner og faktisk atferd kan imidlertid tolkes dithen at de som i januar/mai hadde usikre overnattingsplaner, fordelte seg på de ulike overnattingsformer på samme måte som de øvrige. Tabellene kan gi inntrykk av at overnatting hos slekt og venner faktisk er noe mer vanlig enn januar- og maiplanene skulle tilsa, mens overnatting i pensjonat, campinghytte eller båt forekommer noe sjeldnere. Det kan imidlertid ikke utelukkes at disse tendensene skyldes usikkerhet ved tallene. Ikke på noe punkt foreligger det signifikante forskjeller mellom planlagt og faktisk overnattingsmåte.

Også når det gjelder overnattingsform på lengste sommerferietur, ville opplysningene fra foregående sommer i dette tilfellet gi vel så gode prognoser som informasjonen om folks ferieplaner på dette området (se tabell 28).

Tabell 5A. Personer med helt sikre eller nesten sikre ferieplaner, etter planlagt overnattingsmåte på lengste ferietur sommeren 1985. Hele utvalget og paneldelen. Prosent

I alt	Planlagt overnattingsmåte på lengste ferietur sommeren 1985											Tallet på personer som svarte
	Hotell, hotellhytte	Pensjonat, gjestgiveri, kro, turistheim, motell o.l.	Campinghytte	Ungdoms-herberge	Telt, campingvogn	Egen/lånt hytte	Leid hytte	Fri-tidsbåt	Slektninger, venner	Annet		
<u>Hele utvalget</u>												
Undersøkelsen i januar -85 ¹	100	20	9	6	1	13	17	7	5	20	1	851
Undersøkelsen i mai -85 ¹	100	18	7	7	1	16	19	7	4	19	2	908
<u>Paneldelen</u>												
Undersøkelsen i januar -85 ¹	100	22	10	5	1	10	19	8	5	18	2	334

¹ Se note 1, tabell 2A.

Tabell 5B. Personer som reiste på ferietur, etter viktigste overnattingsmåte på lengste ferietur sommeren 1985. Hele utvalget og paneldelen. Prosent

I alt	Viktigste overnattingsmåte på lengste ferietur sommeren 1985										Tallet på personer som svarte	
	Hotell- hytte	Pensjonat, gjestgiveri, kro, turist- heim, motell o.l.	Camp- ing- hytte	Ung- doms- her- berge	Telt, camp- ing- vogn	Egen/ lånt hytte	Leid hytte	Fri- tids- båt	Slekt- ninger, venner	Annet		
Hele utvalget												
Undersøkelsen i september -85 ..	100	21	6	4	1	14	19	7	3	24	2	1 054
Paneldelen												
Undersøkelsen i september -85 ..	100	22	6	4	1	11	19	6	5	24	2	413

4.2. Planlagte og realiserte ferieturer: Ferielengde og overnattingsmåte på ulike feriesteder

I det foregående har vi studert samsvaret mellom planlagte og realiserte ferieturer med utgangspunkt i feriens varighet, feriested og overnattingsmåte for alle. Men det er ikke bare fordelingen av f.eks. overnattingsmåte for alle som har interesse for reiselivsnæringen og offentlig planlegging innen reiseliv/turisme. Fordelingen av overnattingsmåte på ulike feriesteder er også av stor interesse. Likeledes er ofte opplysninger om totalt antall ferieturdager mindre interessante enn ferieturdager på ulike feriesteder. Tabellene 6-12 viser noen av de aktuelle grupperte fordelingene.¹ I det følgende skal vi se på samsvar mellom ferieplaner og faktisk feriemønster slik det framkommer i disse tabellene.

Tabell 6. Personer som i januar 1985 har planer om ferietur sommeren 1985 i grupper for planlagt feriested på lengste ferietur, etter planlagt antall ferieturdager på lengste ferietur. Prosent

	I alt	Planlagt antall ferieturdager					Uoppgitt	Tallet på personer som svarte
		5-6 dager	7-13 dager	14-20 dager	21-27 dager	28 dager eller flere		
Alle	100	11	27	41	12	8	1	851
Planlagt feriested								
Østlandet	100	15	23	36	6	7	3	191
Agder/Rogaland	100	9	28	39	14	10	-	90
Vestlandet	100	25	28	23	8	13	2	83
Trøndelag	100	22	26	37	7	7	-	27
Nord-Norge	100	5	18	38	22	13	4	55
Andre nordiske land	100	12	31	41	12	4	-	141
Land utenom Norden	100	2	21	52	16	9	0	251

¹ Marginalfordelingene i disse tabellene skiller seg noe fra de tilsvarende fordelinger i tabellene 2, 4 og 5. Det skyldes at tabellene 6-12 bare omfatter intervjupersoner hvor det foreligger opplysninger om verdier på begge variable.

Tabell 7. Personer som i mai 1985 har planer om ferietur sommeren 1985 i grupper for planlagt feriested på lengste ferietur, etter planlagt antall ferieturdager på lengste ferietur. Prosent

	I alt	Planlagt antall ferieturdager					Uoppgitt	Tallet på personer som svarte
		5-6 dager	7-13 dager	14-20 dager	21-27 dager	28 dager eller flere		
Alle	100	14	32	34	12	6	2	922
<u>Planlagt feriested</u>								
Østlandet	100	23	31	26	9	7	4	226
Agder/Rogaland	100	15	37	27	17	4	2	109
Vestlandet	100	20	34	22	13	10	1	83
Trøndelag	100	20	44	27	7	2	-	41
Nord-Norge	100	11	27	41	19	3	-	64
Andre nordiske land	100	11	42	35	9	1	1	158
Land utenom Norden	100	5	25	47	13	9	0	227

Tabell 8. Personer som var på ferietur sommeren 1985 i grupper for feriested, etter faktisk antall ferieturdager på lengste ferietur september 1985. Prosent

	I alt	Tallet på ferieturdager					Uoppgitt	Tallet på personer som svarte
		5-6 dager	7-13 dager	14-20 dager	21-27 dager	28 dager eller flere		
Alle	100	20	36	30	10	5	1	1 055
<u>Feriested på</u>								
Østlandet	100	27	34	26	8	5	1	299
Agder/Rogaland	100	19	34	29	13	4	2	104
Vestlandet	100	14	41	24	12	8	1	111
Trøndelag	100	25	37	20	10	8	-	60
Nord-Norge	100	22	25	27	15	10	-	59
Andre nordiske land	100	25	43	23	5	3	1	197
Land utenom Norden	100	4	32	47	12	6	-	215

I tabellene 6-8 kan vi studere samsvaret mellom planlagt og faktisk varighet av ferieturen på ulike feriesteder. Denne oppsplittingen av materialet gir langt større prosentvise avvik mellom ferieplaner og faktisk ferieatferd enn hva som var tilfellet i fordelingen for hele befolkningen. Det gjelder særlig dersom vi ser på opplysninger gitt i januar, men også prosenttallene fra maiundersøkelsen avviker på en del punkter betraktelig fra prosenttallene som framkom i september. F.eks. oppgav bare 11 prosent av dem som skulle til andre nordiske land på sommerferie, at ferieturen ville vare 5-6 dager. Opplysninger fra september viser derimot at hele 25 prosent av dem som drog til andre nordiske land, foretok en reise av denne varighet. (Det oppsplittede materialet gir her en forskjell på 14 prosent mellom planlagt og faktisk feriemønster. Den samlede fordelingen gav en forskjell på 6 prosent.) Videre ser vi at mens hele 41 prosent av dem som i mai planla ferie i Nord-Norge, regnet med å være borte i 14-20 dager, var det bare 27 prosent av dem som ferierte i denne landsdelen, som var borte i 14-20 dager. Her finner vi et avvik på hele 14 prosent. Beregner vi gjennomsnittlig antall ferieturdager på de ulike feriesteder, finner vi derimot et forholdsvis godt samsvar mellom planlagt og faktisk feriemønster. Maiundersøkelsen tilsa f.eks. at de ferierende i Nord-Norge i gjennomsnitt ville

tilbringe 15,5 dager i landsdelen, mens opplysningene fra september viste 15 ferieturdager i gjennomsnitt for reisende i dette området.¹ (Også her gjelder selvsagt at registrering av eksakt antall ferieturdager vil gi sikrere beregninger av gjennomsnittene.)

Selv de store prosentvise avvik mellom planlagt og faktisk varighet av sommerferien som er påpekt ovenfor, gir ikke grunnlag for å slutte at samsvaret er dårlig. I tabellene 6-8 finnes ingen signifikante forskjeller mellom ferieplaner og faktisk feriemønster. Dette har sammenheng med den lave utvalgsstørrelsen. Et bruttoutvalg på 2 000 personer gir lave prosentueringsgrunnlag i grupperte fordelinger, særlig hvis man ønsker en fininndeling av materialet. Den relative usikkerheten i tallene blir svært stor i slike tilfelle. Vi kan derfor ikke utelukke at selv store prosentvise avvik mellom ferieplaner og feriemønster kan tilskrives utvalgsvarians.

Tabellene 9-12 viser overnattingsmåte fordelt etter feriested. Også her finner vi i enkelte tilfelle noe større prosentvise avvik mellom planlagt og faktisk feriemønster i det oppsplittede materialet enn i fordelingene for alle. F.eks. kan det se ut til at noe flere enn planene skulle tilsi, faktisk overnattet hos slektninger og venner blant dem som ferierte i Agder/Rogaland og på Vestlandet. Videre kan det se ut til at det blant dem som ferierte i andre nordiske land og land utenom Norden, var det noe flere enn opplysningene om ferieplaner skulle tilsi, som overnattet på hotell. Men også i dette tilfellet er tallene beheftet med stor relativ usikkerhet. Vi kan derfor ikke se bort fra at forskjellene mellom planlagt og realisert feriemønster skyldes utvalgsvarians.

Tabell 9. Personer som i januar 1985 har planer om ferietur sommeren 1985 i grupper for planlagt feriested på lengste ferietur, etter planer om viktigste overnattingsmåte på lengste ferietur. Prosent

	Planer for viktigste overnattingsmåte											Tallet på personer som svarte
	I alt	Hotell	Pensjonat, gjestgiveri, kro, turistheim, hotell o.l.	Campinghytte	Ungdomsherberge	Telt, campingvogn	Egen/lånt hytte,	Leid hytte,	Fritidshus, leilighet	Fritidsbåt	Hos slektninger og venner	
Alle	100	20	9	6	1	13	18	7	5	20	1	1 837
Planlagt feriested												
Østlandet	100	3	5	7	-	13	38	8	3	23	-	191
Agder/Rogaland .	100	2	8	9	1	7	30	4	19	20	-	90
Vestlandet	100	4	4	8	-	12	25	4	7	35	1	83
Trøndelag	100	4	4	7	-	15	33	-	4	33	-	27
Nord-Norge	100	4	7	6	-	6	11	-	2	63	2	54
Andre nordiske land	100	6	16	11	1	31	5	13	5	12	2	141
Land utenom Norden	100	59	12	-	3	7	2	7	0	8	3	251

¹ Beregningene er basert på de samme forutsetninger som nevnt i note 1, side 14.

Tabell 10. Personer som i mai 1985 har planer om ferietur sommeren 1985 i grupper for planlagt feriested på lengste ferietur, etter planer om viktigste overnattingsmåte på lengste ferietur. Prosent

	I alt	Planer for viktigste overnattingsmåte									Tallet på personer som svarte	
		Hotell	Pensjonat, gjestgiveri, kro, turistheim, motell o.l.	Campinghytte	Ungdomsherberge	Telt, campingvogn	Egen/lånt hytte, fritidshus, leilighet	Leid hytte, fritidshus, leilighet	Fritidsbåt	Hos slektninger og venner		Annet
Alle	100	18	7	7	1	16	19	7	3	19	3	922
Planlagt feriested												
Østlandet	100	2	8	7	-	17	35	5	2	20	3	226
Agder/Rogaland .	100	4	2	8	-	13	22	14	12	23	3	109
Vestlandet	100	2	10	5	-	11	31	-	4	35	2	83
Trøndelag	100	-	2	10	-	22	24	10	-	29	2	41
Nord-Norge	100	2	5	8	-	5	17	3	-	56	5	64
Andre nordiske land	100	12	7	15	-	33	8	12	4	8	1	158
Land utenom Norden	100	59	11	-	2	8	3	5	1	6	4	227

Tabell 11. Personer som var på ferietur sommeren 1985 i grupper for feriested, etter viktigste overnattingsmåte på lengste ferietur september 1985. Prosent

	I alt	Viktigste overnattingsmåte									Tallet på personer som svarte	
		Hotell	Pensjonat, gjestgiveri, kro, turistheim, motell o.l.	Campinghytte	Ungdomsherberge	Telt, campingvogn	Egen/lånt hytte, fritidshus, leilighet	Leid hytte, fritidshus, leilighet	Fritidsbåt	Hos slektninger og venner		Annet
Alle	100	21	6	4	1	14	19	7	3	24	2	1 052
Feriested												
Østlandet	100	5	7	4	-	17	34	7	3	21	1	297
Agder/Rogaland .	100	5	2	4	-	18	25	8	7	31	-	103
Vestlandet	100	7	4	4	-	5	25	5	3	47	1	111
Trøndelag	100	5	8	8	-	10	32	-	-	37	-	60
Nord-Norge	100	3	5	10	-	5	14	-	2	58	3	59
Andre nordiske land	100	20	7	7	3	25	5	13	5	12	4	197
Land utenom Norden	100	66	7	-	0	4	3	7	1	10	3	215

Tabell 12. Personer som var på ferietur sommeren 1984 i grupper for feriested, etter viktigste overnattingsmåte på lengste ferietur september 1984. Prosent

	I alt	Viktigste overnattingsmåte									Tallet på personer som svarte	
		Hotell	Pensjonat, gjestgiveri, kro, turistheim, motell o.l.	Campinghytte	Ungdomsherberge	Telt/campingvogn	Egen/lånt hytte, fritids- hus, leilighet	Leid hytte, fritids- hus, leilighet	Fritidsbåt	Hos slektninger og venner		Uopp-gitt
Alle	100	16	4	7	1	17	17	8	4	25	3	1 127
Feriested												
Østlandet	100	6	3	5	-	14	35	7	4	23	2	303
Agder/Rogaland .	100	2	3	7	-	18	18	9	10	30	2	125
Vestlandet	100	6	2	9	-	7	29	4	2	41	-	101
Trøndelag	100	6	2	10	-	10	18	8	2	41	4	51
Nord-Norge	100	1	4	4	-	11	8	4	-	64	3	72
Andre nordiske land	100	12	3	12	1	36	5	12	4	13	2	251
Land utenom Norden	100	56	9	-	2	5	4	6	1	12	6	215

Tabell 12 viser faktisk overnattingsmåte på ulike feriesteder sommeren 1984. Samsvaret mellom denne fordelingen og den tilsvarende fordeling for sommeren 1985 er faktisk like godt som samsvaret mellom planlagt og faktisk overnattingsmåte sommeren 1985. Også når det gjelder slike grupperte fordelinger finner vi altså at opplysninger fra foregående sommer gir et like godt bilde av feriemønsteret sommeren 1985 som informasjon om ferieplaner denne sesongen. Selvsagt er også de grupperte fordelingene fra 1984 beheftet med stor usikkerhet pga. lite bruttoutvalg. I så måte er også de dårlig egnet som planleggingsgrunnlag.

4.3. Oppsummering

Både når det gjelder samlede fordelinger og oppsplittede fordelinger basert på hele utvalget er det rimelig godt samsvar mellom opplysninger om ferieplaner for sommeren 1985 og faktisk feriemønster denne sesongen. Bare hva ferieturenes varighet angår, foreligger i et par tilfelle signifikante forskjeller mellom fordelingen for planer og realiserte ferieturer. Dette gjelder imidlertid ikke dersom vi beregner gjennomsnittlig ferielengde. Opplysningen om planlagt samlet ferielengde avviker da lite fra faktisk varighet av ferieturen.

Med få unntak er opplysningene om ferieplaner gitt i januar like gode forutsigelser av feriemønsteret kommende sommer som opplysninger gitt i mai. Bare når det gjelder varighet av ferieturen stemmer fordelingen fra mai bedre overens med fordelingen fra september. Likevel danner trolig resultatene fra maiundersøkelsene et bedre grunnlag for prognoser for ferieturaktiviteten i sommersesongen enn resultater fra januar. Usikkerhetsmomentet er større i januar ettersom opplysninger om feriested og overnattingsmåte bare foreligger for 79 prosent av dem som planla sommerferietur. I mai var denne andelen økt til 88 prosent. Det ser altså, naturlig nok, ut til at ferieplanene er mer konkrete jo nærmere den aktuelle ferisesongen vi kommer. Nå er riktignok det prosentvise samsvar mellom planlagt og faktisk feriested og overnattingsmåte godt. Dette kan tolkes dithen at de som i henholdsvis januar

og mai hadde usikre planer på disse områdene og ikke besvarte spørsmålene, fordelte seg på samme måte som personer som gav opplysninger om planlagt feriested og overnattingsmåte.

For alle de trekk ved feriemønsteret vi har sett på i kapittel 4, gjelder at opplysningene om faktisk ferieatferd sommeren 1984 gir et like godt bilde av feriemønsteret sommeren 1985 som opplysninger om ferieplaner for denne sesongen. Dette skyldes selvsagt at feriemønsteret var relativt stabilt i denne perioden. Ferieplaner er ikke blitt registrert i perioder hvor folks ferievaner har gjennomgått store endringer. Vi har derfor ikke mulighet for å teste hvorvidt opplysninger om ferieplaner er et bedre utgangspunkt for prognoser enn informasjon om tidligere reisevaner, i perioder hvor feriemønsteret er i vesentlig endring.

Bruttoutvalget i sesongundersøkelsene var på 2 000 personer. Etter frafall gjenstod ca. 1 500 personer. Når ca. 70 prosent av disse hadde planer om, eller var på sommerferie, gav dette en prosentueringsbasis i marginalfordelingene på vel 1 000. Hvis man ønsker detaljert informasjon, blir derfor den relative usikkerheten ved opplysningene stor. Inndelingen av feriested i 26 kategorier gir f.eks. få observasjoner i hver kategori. Den lave utvalgsstørrelsen medfører også at tabeller gruppert etter flere variable blir forholdsvis uinteressante. Prosentueringsbasis blir i enkelte tilfelle svært lav og den relative usikkerhet ved tallene stor. Dersom man ønsker detaljert informasjon om ulike forhold ved feriemønsteret, og dersom grupperte fordelinger skal gi grunnlag for gode prognoser, bør bruttoutvalget økes betraktelig.

5. SAMSVAR MELLOM FERIEPLANER OG FAKTISK FERIEMØNSTER I PANELDELEN

I kapittel 4 studerte vi samsvaret mellom ferieplaner og faktisk feriemønster med utgangspunkt i tverrsnittsundersøkelser. I dette kapitlet skal vi se på samsvaret mellom planlagt og faktisk ferieturaktivitet med utgangspunkt i paneldata. Hovedsakelig vil vi gjøre bruk av panelet fra januar - september 1985, heretter kalt panel 3. I tillegg er enkelte tabeller basert på panelet fra mai 1984 - januar 1985, heretter kalt panel 1. Også her vil vi konsentrere oss om sommerferien.

Først vil vi kort kommentere sluttfordelingene i enkelte tabeller basert på panel 3. Deretter vil vi se på samsvaret mellom planer og realiserte ferieturer for den enkelte.

Frafallets størrelse utgjør et problem i panelundersøkelser. Frafallet i vanlige tverrsnittsundersøkelser kumuleres. Den endelige frafallsprosenten i panelet blir derfor forholdsvis høy. I panel 3 gjenstår 60 prosent av det opprinnelige utvalget. Tilsvarende andel i panel 1 er bare 46 prosent. Dette er årsaken til det lave prosentueringsgrunnlaget i tabellene.

5.1. Ferieplaner og faktisk feriemønster for alle personer i panel 3

Nederst i tabellene 1-5 kan vi studere opplysningene om ferieplaner og realiserte ferieturer for panel 3. Stort sett er det godt samsvar mellom planer og faktisk atferd for de ulike sider ved ferieturen. Svarene i januarundersøkelsen gir grunnlag for en viss overvurdering av ferieturenes varighet kommende sommer (tabellene 2A og 2B). Hele 55 prosent foretok feriereiser som varte under to uker, mens bare 46 prosent hadde planer om såpass kortvarige turer. Gjennomsnittstallene for planlagt og faktisk antall ferieturdager ligger imidlertid ganske nær hverandre (14,4 og 13,8 dager). Både når det gjelder ferieturdager i utlandet og feriested, er det godt samsvar mellom prosentfordelingene for planer og faktisk atferd (tabellene 3A og 3B, 4A og 4B). Noe flere enn januarundersøkelsen skulle tilsi, reiste imidlertid til Sverige, mens noe færre valgte feriesteder i Mellom-Europa. Også for overnattingsplanene ser det ut til å være ganske godt samsvar. Noe færre enn planene skulle tilsi, overnattet på pensjonat eller leid hytte, mens noe flere overnattet hos slekt eller venner (tabellene 5A og 5B). Alt i alt må det sies at fordelingene for alle personer i panel 3 viser et relativt godt prosentvis samsvar mellom planlagt og faktisk atferd på ferieturer sommeren 1985.

Nå kan imidlertid disse fordelingene ha framkommet ved en rekke ulike prosesser. En mulig tolkning innebærer at de aller fleste realiserte sine sommerferieplaner, mens et lite mindretall ombetempte seg i løpet av vinteren og våren. En annen mulighet er at ganske få faktisk reiste på den planlagte ferieturen, og at det gode samsvaret i sluttfordelingene (tabellene 1-5) er framkommet ved at folk handlet annerledes i sommerferien enn planene skulle tilsi, men at disse avvikene stort sett

oppveier hverandre. Som tidligere nevnt, var noe av hensikten med panelopplegget i sesongundersøkelsene å studere samsvaret mellom planlagt og faktisk ferieturaktivitet på individnivå. Dette kan vi gjøre gjennom tabellene 13-23.

5.2. I hvilken grad virkeliggjør folk sine sommerferieplaner fra januar?

De fleste tabellene i dette avsnittet inneholder opplysninger om de personer som i januar oppgav at de helt sikkert eller nokså sikkert skulle på ferietur kommende sommer. Enkelte tabeller gjelder bare for dem som i januar oppgav at de helt sikkert skulle reise bort og hadde sikre planer angående feriested og overnattingsmåte (se spørsmålsformulering i vedlegg 2).

Realisering av ferieturplaner

Tabell 13 viser samsvaret mellom planer om sommerferietur og faktisk atferd på dette området. Av dem som i januar oppgav at de helt sikkert skulle reise bort kommende sommer, drog 88 prosent faktisk på ferietur. Tilsvarende andel av dem som nokså sikkert skulle reise, var noe lavere, - 3/4. Nesten 1/4 av dem som mente at de helt sikkert ikke kom til å dra på sommerferie, reiste likevel på ferie i denne sesongen.

Det relativt gode samsvaret mellom andelen med ferieplaner og andelen som reiste bort i panel 3 (tabellene 1A og 1B), kan altså gi et overdrevent inntrykk av realismen i den enkeltes ferieplaner. Riktignok handler det overveiende flertall, i alt 83 prosent i overensstemmelse med sine angitte planer. (Vet-ikke-kategorien er holdt utenfor her.)¹ Men selv blant dem som mente å ha sikre planer, enten om å reise bort eller om å bli hjemme, var det en del som ombestemte seg. Størst lit kan vi feste til den gruppen som hadde sikre planer om å reise bort. Dette utgjør da også de fleste.

Tabell 13. Personer¹ i grupper for planer i januar 1985 om å reise på ferietur sommeren 1985, etter om de reiste på ferietur sommeren 1985. Prosent

	I alt	Reiste på ferietur sommeren 1985		Tallet på personer som svarte
		Ja	Nei	
Alle	100	69	31	600
<u>Ferieplaner</u>				
Helt sikker på ferietur	100	88	12	265
Nokså sikkert på ferietur	100	75	25	154
Helt sikkert ikke på ferietur	100	23	77	44
Vet ikke	100	41	59	137

¹ Tabellen gjelder personer i panel 3, altså personer som deltok i undersøkelsene i januar og september 1985.

¹ Dette prosenttallet uttrykker den samlede andelen av de 463 personer som i januar helt sikkert skulle på ferietur kommende sommer, nokså sikkert skulle på ferietur eller helt sikkert ikke skulle på ferietur, som ifølge opplysningene fra september hadde handlet i overensstemmelse med de ferieturplaner de hadde angitt for sommeren.

Ferieturens varighet

I tabell 14 kan vi studere samsvaret mellom planlagt og faktisk varighet av ferieturen. Slik tallene er presentert i tabellen, ser det ut til at ganske mange handlet i strid med sine angitte planer. Dette gjelder over halvparten av personene innen hver kategori. Nesten 1/3 av dem som i januar planla en 5-6 dagers ferietur, reiste ikke på sommerferie i det hele tatt. Planer om ferietur av minst en ukes varighet ser ut til å være mer realistiske. I alt var det 42 prosent som reiste på en ferietur av planlagt varighet. Det er langt vanligere ikke å reise på ferietur overhodet blant personer med planer om kortvarige ferieturer enn blant dem som planlegger turer av lengre varighet. Bare 7 prosent av dem som planla å være borte i minst 21 dager, hadde faktisk ikke vært på ferietur. Dette gjaldt 16 prosent av dem som planla ferietur av 7-13 eller 14-20 dagers varighet, og 30 prosent av dem som hadde planer om mer kortvarige feriereiser.

Tabell 14. Personer¹ som i januar 1985 planla ferietur kommende sommer i grupper for antall planlagte ferieturdager på lengste sommerferietur 1985, etter faktisk antall ferieturdager på lengste ferietur sommeren 1985. Prosent

	I alt	Faktisk antall ferieturdager					Gjennomsnittlig antall dager på ferietur	Tallet på personer som svarte
		0-4 dager	5-6 dager	7-13 dager	14-20 dager	21 dager eller flere		
Alle	100	17	12	30	27	14	11,9	419
<u>Antall planlagte ferieturdager</u>								
5 - 6 dager	100	30	35	24	6	6	7,0	54
7 - 13 "	100	16	15	46	17	7	10,2	138
14 - 20 "	100	16	8	28	39	9	12,4	153
21 dager eller flere	100	7	-	10	38	45	18,3	69

¹ Tabellen gjelder personer i panel 3 (personer som deltok i undersøkelsene i januar og september 1985) som i januar 1985 oppgav at de helt sikkert eller nokså sikkert skulle reise bort kommende sommer.

Nå kan imidlertid tabell 14 gi inntrykk av et overdrevent lavt samsvar mellom planlagt og faktisk ferielengde. Kan hende har noen reist på en ferietur av planlagt varighet, men latt dette utgjøre sommerens nest lengste ferietur i stedet for den lengste. Videre kan selve kategorinndelingen i tabell 14 bidra til det relativt lave samsvaret. Selv små avvik mellom planlagt og faktisk varighet av ferieturen kan innebære at man, når det gjelder faktisk ferielengde, havner i en av nabokategoriene til verdien for planlagt ferielengde (6 dagers ferietur i stedet for 7 dagers, 14 dagers i stedet for 13 dagers osv.). Beregner vi gjennomsnittlig antall ferieturdager, finner vi et rimelig godt samsvar mellom ferieplaner og faktisk atferd. De som planla en ferietur av 5-6 dagers varighet, var i gjennomsnitt på ferie i 7 dager. De som planla en 7-13 dagers ferietur, var borte 10,2 dager i gjennomsnitt, de som planla en 14-20 dagers ferietur, var borte 12,4 dager i gjennomsnitt, mens de som planla en ferietur av minst 21 dagers varighet, i gjennomsnitt var borte 18,3 dager.¹

¹ I disse beregningene har vi gjort bruk av følgende forenklinger: De som ikke hadde vært på ferietur, kan likevel ha vært på tur av kortere varighet enn 5 dager. Kategorien 0-4 dager er derfor satt lik 2 dager, 5-6 dager er satt lik 5 dager, 7-13 dager er satt lik 10 dager, 14-20 dager er satt lik 17 dager, 21 dager eller mer er satt lik 24 dager.

Ferieturdager i utlandet

Tabell 15 gir inntrykk av at ferien for mange ble noe annerledes enn planene skulle tilsi når det gjelder antall dager tilbrakt utenlands. Samsvaret er størst for dem som regnet med å tilbringe hele ferien i Norge. Nesten 2/3 av disse ferierte i overensstemmelse med de angitte planer. Blant de øvrige var det mange som ombestemte seg i løpet av vinteren og våren. Igjen kan det selvsagt hende at bildet endres dersom vi også tar den nest lengste ferieturen i betraktning.

Tabell 15. Personer¹ som i januar 1985 planla ferietur kommende sommer i grupper for antall planlagte ferieturdager i utlandet på lengste sommerferietur 1985, etter faktisk antall ferieturdager i utlandet på lengste ferietur sommeren 1985. Prosent

	I alt	Faktisk antall ferieturdager i utlandet					21 dager eller flere	Reiste ikke på ferietur denne sommeren	Uopp-gitt	Gjennom-snittlig antall ferietur-dager i utlandet	Tallet på personer som svarte
		Til-brakte hele ferieturen i Norge	1-6 dager	7-13 dager	14-20 dager	21 dager eller flere					
Alle	100	46	6	13	10	3	17	5	4,2	419	
<u>Antall planlagte ferieturdager i utlandet</u>											
Skal tilbringe hele ferieturen i Norge	100	64	4	9	4	0	15	3	1,8	223	
1 - 6 dager	100	31	19	12	2	2	24	12	2,9	59	
7 - 13 "	100	27	9	30	15	1	13	6	6,6	70	
14 - 20 "	100	17	4	9	38	8	23	2	9,4	53	
21 dager eller flere	:	-	-	:	:	:	:	:	:	10	

¹ Se note 1, tabell 14.

Tabell 16. Personer¹ som i januar 1985 planla ferietur kommende sommer i grupper for antall planlagte ferieturdager i utlandet på lengste sommerferietur 1985, etter faktisk antall ferieturdager i utlandet på den av de to lengste sommerferieturene 1985 hvor personene tilbragte flest dager i utlandet. Prosent

	I alt	Faktisk antall ferieturdager i utlandet på den av de to lengste sommerferieturene 1985 hvor personene tilbragte flest dager utenlands					21 dager eller flere	Reiste ikke på ferietur denne sommeren	Gjennom-snittlig antall ferietur-dager i utlandet	Tallet på personer som svarte
		Til-brakte hele ferieturen i Norge	1-6 dager	7-13 dager	14-20 dager	21 dager eller flere				
Alle	100	44	11	15	10	3	17	4,3	419	
<u>Antall planlagte ferieturdager i utlandet</u>										
Skal tilbringe hele ferieturen i Norge	100	62	6	12	4	0	15	2,0	223	
1 - 6 dager	100	29	32	12	2	2	24	3,0	59	
7 - 13 "	100	26	14	31	14	1	13	6,4	70	
14 - 20 "	100	15	6	11	38	8	23	9,5	53	
21 dager eller flere	:	-	:	:	:	:	:	:	10	

¹ Se note 1, tabell 14.

Tabell 16 viser antall ferieturdager i utlandet på den av de to lengste ferieturene hvor folk tilbrakte flest dager utenlands. Samsvaret mellom planlagt og faktisk ferieatferd blir her noe bedre for dem som regnet med å tilbringe 1-6 dager utenlands. Nesten 1/3 av disse ferierte som planlagt. 1/4 drog ikke på ferie overhodet, og 29 prosent tilbragte hele ferien i Norge. Også blant dem som planla lengre utenlandsopphold på 14-20 dager, var det nesten 1/4 som ikke reiste på ferie. 15 prosent holdt seg i Norge. Også her gjelder selvsagt at det skal små avvik til mellom planlagt og realisert ferietur før man, når det gjelder faktisk antall ferieturdager utenlands, havner i nabokategorien til verdien for planlagt antall dager i utlandet. Gjennomsnittsberegninger gir følgende resultater: De som planla å tilbringe hele ferien i Norge, tilbrakte i gjennomsnitt 2 dager i utlandet. De som planla et utenlandsopphold på 1-6 dager, tilbrakte gjennomsnittlig 3 dager utenlands. De som planla å tilbringe 7-13 dager i utlandet, hadde i gjennomsnitt 6,4 dager utenlands, og blant dem som planla utenlandsopphold av 14-20 dagers varighet, var det gjennomsnittlige antall ferieturdager utenlands 9,5.¹ Alt i alt ser det altså ut til at utenlandsoppholdene ble noe kortere enn planlagt blant dem som i januar planla sommerferietur utenfor Norges grenser.

Feriested

Samsvaret mellom planlagt og faktisk feriested må sies å være forholdsvis godt. Innen samtlige kategorier har minst halvparten reist til det planlagte feriestedet (tabell 17). Alt i alt var det 54 prosent² som la ferieturen dit januarplanene skulle tilsi.

Tabell 17. Personer¹ som i januar 1985 planla ferietur kommende sommer i grupper for planlagt feriested på lengste ferietur sommeren 1985, etter faktisk feriested på lengste ferietur sommeren 1985. Prosent

	I alt	Faktisk feriested					Land utenom Norden	Reiste ikke på ferietur denne sommeren	Tallet på personer som svarte
		Østlandet	Agder/Rogaland	Vestlandet	Trøndelag/Nord-Norge	Andre nordiske land			
Alle	100	23	10	9	10	15	17	16	330
Planlagt feriested									
Østlandet	100	56	3	3	3	10	5	21	78
Agder/Rogaland	100	15	54	5	6	5	8	8	39
Vestlandet	100	21	5	53	11	3	3	5	38
Trøndelag/Nord-Norge	100	6	-	8	58	8	3	17	36
Andre nordiske land ..	100	12	7	2	4	52	6	17	52
Land utenom Norden ..	100	9	5	1	2	10	52	20	86

¹ Tabellen gjelder personer i panel 3 (personer som deltok i undersøkelsene i januar og september 1985), som i januar 1985 oppgav at de helt sikkert eller nokså sikkert skulle reise bort kommende sommer, og som hadde sikre eller forholdsvis sikre planer for hvor og hvordan de skulle feriere.

Det ser altså ut til at reisemålet fastlegges med en viss sikkerhet på et tidlig tidspunkt. Dette utgjør da også et vesentlig trekk ved ferieturen. Skifte av feriested endrer trolig mer på turens karakter enn variasjoner i ferielengde gjør. Den relativt gode overensstemmelsen mellom

¹ I disse beregningene har vi gjort bruk av følgende forenklinger: Kategorien 1-6 dager i utlandet er satt lik 3,5, 7-13 dager er satt lik 10 dager, 14-20 dager er satt lik 17 dager og 21 dager eller mer er satt lik 24 dager. De øvrige kategorier regnes selvsagt som 0 dager. Beregningene er foretatt på grunnlag av opplysningene i tabell 16. ² Dette prosenttallet uttrykker den samlede andelen av de 329 personer som oppgav planlagt feriested i januar 1985, som ifølge opplysningene fra september hadde reist til det planlagte stedet.

planlagt og faktisk feriested må dessuten sees i lys av spørreskjemaets utforming. Bare de som i januar hadde sikre eller forholdsvis sikre planer på dette området, besvarte spørsmålet om feriested. Likevel er det en god del som ombestemmer seg i løpet av vinteren/våren og enten legger om reiseruten eller dropper hele ferieturen. Igjen kan det selvsagt hende at planene for lengste sommerferietur ble virkeliggjort på den nest lengste turen.

Overnattingsmåte

Også hva overnattingsformen angår, finner vi forholdsvis god overensstemmelse mellom planer og faktisk atferd (tabell 18). Spesielt blant dem som planla å feriere i egen, lånt eller leid hytte/leilighet eller hos slekt og venner, var det mange som virkeliggjorde sine planer, henholdsvis 65 og 63 prosent. Vel halvparten av dem som regnet med å campe eller benytte fritidsbåt, overnattet som planlagt, og ca. halvparten av dem som planla hotellferie, overnattet faktisk på hotell. Derimot var det en stor andel av dem som regnet med å bo på pensjonat, gjestgiveri osv., som ombestemte seg. Vel 1/4 av disse valgte i stedet hotellferie, mens 17 prosent benyttet hytte som overnattingsform. Av dem som gav opplysninger om overnattingsmåte, benyttet i alt 55 prosent¹ den planlagte overnattingsformen. De øvrige valgte enten andre overnattingsmåter eller lot være å reise på ferie. Også her må samsvaret mellom planer og faktisk atferd sees i sammenheng med oppbyggingen av spørreskjemaet. Mulige konsekvenser av at tabell 18 bare gjelder lengste sommerferietur, må selvsagt også tas i betraktning.

Tabell 18. Personer¹ som i januar 1985 planla ferietur kommende sommer i grupper for planlagt overnattingsmåte på lengste ferietur sommeren 1985, etter faktisk overnattingsmåte på lengste ferietur sommeren 1985. Prosent

	I alt	Faktisk overnattingsmåte					Reiste ikke på ferietur denne sommeren	Tallet på personer som svarte
		Hotell (hotellhytte)	Pensjonat, gjestgiveri, kro, turistheim, motell o.l.	Egen, lånt, leid hytte, fritidshus, leilighet	Campinghytte, telt, campingvogn, fritidsbåt	Slektinger, venner		
Alle	100	18	5	25	15	21	16	324
<u>Planlagt overnattingsmåte</u>								
Hotell (hotellhytte) .	100	49	3	11	4	14	19	72
Pensjonat, gjestgiveri, kro, turistheim, motell o.l.	100	28	24	17	7	14	10	29
Egen, lånt, leid hytte, fritidshus, leilighet	100	6	6	65	4	10	9	89
Campinghytte, telt, campingvogn, fritidsbåt	100	9	4	9	55	9	14	69
Slektinger, venner ..	100	5	2	7	7	63	16	60
Annet	100	:	:	:	:	:	:	5

¹ Se note 1, tabell 17.

¹ Dette prosenttallet uttrykker den samlede andelen av de 319 personer som oppgav planlagt overnattingsmåte i januar 1985, som ifølge opplysningene fra september hadde benyttet den planlagte overnattingsmåten. Kategorien Annet er holdt utenfor her.

Feriested og overnattingsmåte for personer med sikre ferieplaner

Vi vil også presentere et par tabeller som kan angi i hvilken grad samsvaret mellom planlagt og faktisk ferieturaktivitet øker dersom vi bare ser på personer med svært sikre ferieplaner. Tabell 19 viser samsvaret mellom planlagt og faktisk feriested for dem som i januar oppgav at de helt sikkert skulle reise bort kommende sommer og hadde sikre planer angående feriested og ferieform.¹ Tabellen inneholder en del tomme celler. Det lar seg derfor ikke gjøre å beregne hvor stor andel som alt i alt faktisk reiste til det planlagte feriestedet. Det kan se ut til at samsvaret mellom planlagt og faktisk feriested blir bedre når vi baserer oss bare på personer med sikre planer. Imidlertid kan det ikke utelukkes at dette skyldes utvalgsvarians. Selv blant dem som mente å ha sikre ferieplaner, var det en del som ombestemte seg mht. feriested. F.eks. valgte 14 prosent av dem som planla utenlandsferie, andre reisemål, mens 15 prosent ikke drog på sommerferietur overhodet.

Tabell 20 viser planlagt og faktisk overnattingsmåte for personer med sikre ferieplaner. Når det gjelder overnatting på hotell og overnatting i egen/lånt/leid hytte, finner vi ingen signifikant bedring i samsvaret mellom planlagt og faktisk overnattingsform i forhold til tabell 18. Det lave prosentueringsgrunnlaget og de mange svarkategoriene medfører en del tomme celler i tabell 20. Det lar seg ikke gjøre å trekke noen entydig slutning om hvorvidt samsvaret mellom planlagt og faktisk overnattingsmåte blir bedre dersom vi bare ser på personer som hadde sikre ferieplaner, enn når vi også inkluderer dem som hadde usikre planer.

Tabell 19. Personer¹ som i januar 1985 planla ferietur kommende sommer i grupper for planlagt feriested på lengste ferietur sommeren 1985, etter faktisk feriested på lengste ferietur sommeren 1985. Prosent

	I alt	Feriested på lengste ferietur sommeren 1985				Reiste ikke på ferietur denne sommeren	Tallet på personer som svarte
		Østlandet	Agder/Rogaland/Vestlandet	Trøndelag/Nord-Norge	Utlandet		
Alle	100	24	20	11	34	10	125
<u>Planlagt feriested på lengste ferietur sommeren 1985</u>							
Østlandet	100	72	4	-	16	8	25
Agder/Rogaland/Vestlandet	100	16	59	11	8	5	37
Trøndelag/Nord-Norge	100	:	:	:	:	:	14
Utlandet	100	8	2	4	71	15	48

¹ Tabellen gjelder personer i panel 3 (personer som deltok i undersøkelsene i januar og september 1985), som i januar oppgav at de helt sikkert skulle reise bort kommende sommer og hadde sikre planer for hvor og hvordan de skulle feriere.

¹ For å unngå for mange tomme celler i tabellen, er flere kategorier slått sammen.

Tabell 20. Personer¹ som i januar 1985 planla ferietur kommende sommer i grupper for planlagt overnattingsmåte på lengste ferietur sommeren 1985, etter faktisk overnattingsmåte på lengste ferietur sommeren 1985. Prosent

	I alt	Faktisk overnattingsmåte					Reiste ikke på ferietur denne sommeren	Tallet på personer som svarte
		Hotell (hotellhytte)	Pensjonat, gjestgiveri, kro, turistheim, motell o.l.	Egen, lånt, leid hytte, fritidshus, leilighet	Campinghytte, telt, campingvogn, fritidsbåt	Slektinger, venner		
Alle	100	19	5	33	15	19	10	123
<u>Planlagt overnattingsmåte</u>								
Hotell (hotellhytte) .	100	58	-	15	4	4	19	25
Pensjonat, gjestgiveri, kro, turistheim, motell o.l.	100	:	:	:	:	:	:	10
Egen, lånt, leid hytte, fritidshus, leilighet	100	4	4	72	-	13	7	46
Campinghytte, telt, campingvogn, fritidsbåt	100	:	:	:	:	:	:	21
Slektinger, venner ..	100	:	:	:	:	:	:	21

¹ Se note 1, tabell 19.

5.3. I hvilken grad virkeliggjør folk sine sommerferieplaner fra mai?

Vi har, i avsnitt 5.2, studert realismen i folks sommerferieplaner fra januar. Opplysningene om ferieplaner ble altså gitt hele 4-6 måneder forut for den aktuelle ferisesongen. I dette avsnittet vil vi undersøke hvorvidt folks planer for sommerferien blir sikrere når opplysningene gis like før ferisesongen. For dette formål vil vi gjøre bruk av panel 1, altså de personer som deltok i undersøkelsene i mai 1984 og januar 1985 (se figur 1).

I maiundersøkelsen i 1984 kartla man planer bare mht. tre forhold ved kommende sommersesong, nemlig hvorvidt folk hadde tenkt å reise bort, samlet varighet av en eventuell ferietur samt antall ferieturdager utenlands. Følgelig er det bare for disse forhold det er mulig å undersøke samsvar mellom planlagt og faktisk ferieturaktivitet denne sommeren. Sammenligning med tabellene i forrige avsnitt må gjøres med en viss forsiktighet. Mens opplysninger om faktisk ferieturaktivitet sommeren 1985 ble innhentet allerede i september samme år, ble tilsvarende opplysninger for sommeren 1984 registrert så sent som i januar 1985. Faren for minnesfeil er derfor noe større når det gjelder faktiske ferieturer sommeren 1984.

Realisering av ferieturplaner

Bare 8 prosent av dem som i mai oppgav at de helt sikkert skulle på ferietur kommende sommer, foretok likevel ingen feriereise i denne sesongen. Det samme gjaldt 29 prosent av dem som var nokså sikre på at de kom til å reise bort. 14 prosent av dem som helt sikkert ikke skulle på ferietur, oppgav senere at de faktisk hadde foretatt en feriereise (tabell 21). I alt var det 86 prosent som handlet i overensstemmelse med de angitte planer.¹ (Dette gjaldt 83 prosent av panel 3.) Vi finner altså ikke vesentlig bedre samsvar mellom planlagte og faktiske sommerferiereiser når opplysningene om planer registreres i mai, enn når de innhentes i januar. Enkelte endrer tydeligvis sine ferieplaner langt inn i den aktuelle ferisesongen.

¹ Dette prosenttallet uttrykker den samlede andelen av de 379 personer som i mai helt sikkert skulle på ferietur kommende sommer, nokså sikkert skulle på ferietur eller helt sikkert ikke skulle på ferietur, som ifølge opplysningene fra januar hadde handlet i overensstemmelse med de ferieturplaner de hadde angitt for sommeren.

Tabell 21. Personer¹ i grupper for planer i mai 1984 om å reise på ferietur sommeren 1984, etter om de reiste på ferietur sommeren 1984. Prosent

	I alt	Reiste på ferietur sommeren 1984		Tallet på personer som svarte
		Ja	Nei	
Alle	100	72	28	457
<u>Ferieplaner</u>				
Helt sikkert på ferietur	100	92	8	242
Nokså sikkert på ferietur	100	71	29	93
Helt sikkert ikke på ferietur	100	14	86	44
Vet ikke	100	44	56	71

¹ Tabellen gjelder personer i panel 1, altså personer som deltok i undersøkelsene i mai 1984 og januar 1985.

Ferieturens varighet

Tabell 22 gir inntrykk av at det særlig er for de mer langvarige turenes vedkommende at svaret mellom planlagt og faktisk varighet er bedre når opplysningene om ferieplaner gis i mai enn når de gis i januar. Beregninger av gjennomsnittstall bekrefter dette inntrykket. Den gjennomsnittlige ferielengden var 5,3 dager for dem som i mai planla en 5-6 dagers ferietur, 10,3 dager blant dem som i mai planla en 7-13 dagers ferietur, 13,8 dager blant dem som planla en 14-20 dagers ferietur, og 21 dager blant dem som planla en ferietur av minst 21 dagers varighet¹. De som i januar 1985 gav opplysninger om varigheten av ferieturen kommende sommer, hadde en tendens til å foreta noe mer kortvarige feriereiser enn opplysningene fra januar skulle tilsi. Dette er ikke i samme grad tilfelle blant dem som i mai 1984 gav opplysninger om planlagt varighet av lengste ferietur kommende sommer.

Tabell 22. Personer¹ som i mai 1984 planla ferietur kommende sommer i grupper for antall planlagte ferieturdager på lengste sommerferietur 1984, etter faktisk antall ferieturdager på lengste ferietur sommeren 1984. Prosent

	I alt	Faktisk antall ferieturdager					Gjennomsnittlig antall dager på ferietur	Tallet på personer som svarte
		0-4 dager	5-6 dager	7-13 dager	14-20 dager	21 dager eller flere		
Alle	100	14	12	26	28	20	13,0	333
<u>Antall planlagte ferieturdager</u>								
5-6 dager	100	40	38	16	6	-	5,3	50
7-13 "	100	12	15	47	21	4	10,3	99
14-20 "	100	11	5	24	47	13	13,8	118
21 dager eller flere	100	3	-	3	23	71	21,0	66

¹ Tabellen gjelder personer i panel 1 (personer som deltok i undersøkelsene i mai 1984 og januar 1985) som i mai 1984 oppgav at de helt sikkert eller nokså sikkert skulle reise bort kommende sommer.

¹ Beregningene er basert på de samme forenklinger som er nevnt i note 1, side 26.

Ferieturdager i utlandet

Det ser ikke ut til at samsvaret mellom planlagt og faktisk antall ferieturdager i utlandet blir vesentlig bedre når opplysningene innhentes i mai enn når de innhentes i januar (tabell 23). Beregninger av gjennomsnittstall underbygger dette. Gjennomsnittlig antall dager utenlands på lengste ferietur var 1,2 for dem som planla å tilbringe hele ferien i Norge, 4,0 for dem som planla å oppholde seg utenlands i 1-6 dager, 6,4 for dem som regnet med å være 7-13 dager i utlandet, og 10,8 for dem som planla å være utenlands i 14-20 dager¹. Også blant dem som i mai 1984 gav opplysninger om planlagt antall ferieturdager i utlandet på lengste ferietur kommende sommer, er det altså en tendens til at folk tilbringer noe mindre tid i utlandet enn planlagt.

Tabell 23. Personer¹ som i mai 1984 planla ferietur kommende sommer i grupper for antall planlagte ferieturdager i utlandet på lengste sommerferietur 1984, etter faktisk antall ferieturdager i utlandet på lengste ferietur sommeren 1984. Prosent

	I alt	Faktisk antall ferieturdager i utlandet					Reiste ikke på ferietur denne sommeren	Gjennomsnittlig antall ferieturdager i utlandet	Tallet på personer som svarte
		Tilbragte hele ferien i Norge	1-6 dager	7-13 dager	14-20 dager	21 dager eller flere			
Alle	100	46	13	16	7	4	14	4,7	330
Antall planlagte ferieturdager i utlandet									
Skal tilbringe hele ferieturen i Norge	100	68	7	5	1	1	18	1,2	179
1- 6 dager	100	31	37	23	2	-	6	4,0	48
7-13 "	100	20	18	41	4	4	12	6,4	49
14-20 "	100	10	10	30	40	3	8	10,8	40
21 dager eller flere	100	:	:	:	:	:	:	:	14

¹ Se note 1, tabell 22.

På grunnlag av data fra panelene 1 og 3 kan vi altså slutte at samsvaret mellom planlagt og faktisk varighet av sommerens lengste ferietur er noe bedre når ferieplanene registreres så sent som i mai, enn når de innhentes allerede i januar. Derimot finner vi ikke vesentlig bedre samsvar mellom planlagt og faktisk antall dager tilbragt utenlands på lengste ferietur når opplysningene om ferieplaner gis i mai. Samsvaret mellom planer om å reise bort i ferien og det å faktisk reise bort, er heller ikke vesentlig bedre blant personer i panel 1 enn i panel 3. Hva alle disse forholdene angår, er det en del som endrer ferieplaner langt inn i den aktuelle ferisesesongen. 14 prosent forandret f.eks. planer for hvorvidt de i det hele tatt skulle på ferietur eller ei. Dessuten oppgav om lag 1 av 5 at de i mai måned ennå ikke visste om de kom til å reise bort i sommersesongen.

5.4. Oppsummering

Noe av hensikten med panelopplegget i sesongundersøkelsene var å undersøke samsvaret mellom den enkeltes ferieturplaner og ferieturaktivitet. I kapittel 5 har vi gjort dette for sommersesongens vedkommende. Vi fant at panel 3 alt i alt viser et godt samsvar mellom andeler som har planlagt en bestemt type ferieatferd sommeren 1985 og andeler som har realisert denne atferden. Imidlertid kan dette ikke uten videre tolkes dithen at den enkelte faktisk virkeliggjør sine ferieplaner. Det viser seg at ganske mange endrer sine sommerferieplaner i løpet av vinteren og våren. Mens ca. 90 prosent av dem som i januar var sikre på at de skulle på ferietur kommende sommer, faktisk drog på ferietur,

¹ Beregningene er basert på de samme forenklinger som er nevnt i note 1, side 28.

gjaldt dette bare 3/4 av dem som i januar oppgav at de nesten sikkert skulle på sommerferietur. Derimot reiste nesten 1/4 av dem som i januar mente at de helt sikkert ikke kom til å dra bort på sommerferie, likevel bort i denne sesongen.

En del av dem som helt sikkert eller nokså sikkert skulle reise bort, endret dessuten planer mht. lengste sommerferieturs varighet. Noen ble borte lengre enn planlagt, mens noen foretok mer kortvarige feriereiser. 17 prosent drog ikke på sommerferietur i det hele tatt. Særlig blant dem som planla kortvarige feriereiser, var det forholdsvis mange, 30 prosent, som ikke foretok noen feriereise. Beregninger av gjennomsnittlig antall ferieturdager, viser imidlertid et rimelig bra samsvar mellom planlagt og faktisk varighet av ferieturen. Alt i alt finnes en tendens til at folk oppgir å ha planer om en noe mer langvarig ferietur enn hva de virkeliggjør. Også når det gjelder antall ferieturdager utenlands, er det en tendens til at folk i januar oppgir et noe høyt antall for kommende sommer. Så vel blant dem som planla langvarige, som blant dem som planla kortvarige utenlandsopphold, var det en del som tilbrakte hele ferien i Norge og en del som unnlot å reise på ferietur i det hele tatt. Dette var vanligst blant personer som planla å tilbringe 5-6 dager i utlandet. Det gjaldt her henholdsvis 29 og 24 prosent.

Samsvaret mellom planlagt og faktisk feriested er rimelig bra. Alt i alt ferierte vel halvparten av dem som i januar mente at de helt sikkert eller nesten sikkert skulle på ferietur, på det planlagte feriestedet. Også hva overnattingsformen angår, er det for manges vedkommende samsvar mellom planer fra januar og faktisk overnattingsmåte. Særlig blant dem som planla å overnatte i hytte/leilighet eller hos slekt/venner, var det mange som virkeliggjorde sine planer, henholdsvis 65 og 63 prosent. Blant dem som planla å overnatte på pensjonat e.l., var det derimot forholdsvis vanlig å ombestemme seg i løpet av vinteren/våren. Så vel opplysninger om overnattingsplaner som opplysninger om planlagt feriested, ble bare gitt av folk som i januar hadde sikre eller forholdsvis sikre planer på dette området.

Samsvaret mellom planlagt og faktisk feriested og overnattingsmåte blir ikke vesentlig bedre dersom vi bare ser på personer som i januar oppgav at de helt sikkert skulle reise bort kommende sommer og hadde sikre planer mht. feriested og ferieform, enn om vi også inkluderer dem som sa at deres ferieplaner var mer usikre. Også blant dem som i januar var sikrest mht. sommerens ferietur, var det en del som endret feriested- og overnattingsplaner i løpet av vinteren og våren.

Også når opplysningene om reiseplanene for sommersesongen innhentes så sent som i mai måned, er det en del som ombestemmer seg. Samsvaret mellom planer om å reise bort/ikke reise bort og faktisk atferd i dette henseende, var ikke vesentlig bedre enn når opplysningene om ferieplaner ble registrert i januar. Derimot ser det ut til at folk i mai måned har mer realistiske forestillinger om varigheten av sommerens lengste ferietur enn hva tilfellet var i januar. Mens det er en tendens til at folk i januar oppgir å ha planer om mer langvarige feriereiser enn de faktisk foretar, er dette ikke i samme grad tilfellet blant dem som i mai gir opplysninger om planlagt varighet av kommende sommers ferietur. Derimot ser det ut til at folk i mai måned har en tendens til å overvurdere varigheten av utenlandsoppholdet på lengste ferietur i sommersesongen. Samsvaret mellom planlagt og faktisk antall dager tilbrakt utenlands er imidlertid noe bedre blant personer som gav opplysninger om planer i mai, enn blant dem som gav opplysninger i januar. Også så nær sommersesongen som mai måned, er det altså noen som ikke helt har klarlagt sine ferieplaner. 16 prosent visste i mai ennå ikke om de kom til å reise bort i sommersesongen. Av dem som mente at de helt sikkert eller nokså sikkert skulle reise bort, virkeliggjorde de fleste sine planer mht. lengste sommerferieturs varighet og antall dager utenlands på denne turen. Men hva begge disse forhold angår, var det en del som endret planer langt inn i den aktuelle ferisesongen.

6. NÅR BESTEMMER FOLK SEG FOR Å DRA PÅ DEN LENGSTE SOMMERFERIETUREN?

I Ferieundersøkelsen 1982 ble folk spurt når de tok den endelige avgjørelsen om å reise på sommerens lengste ferietur. Opplysningene ble samlet inn på høsten, og spørsmålet gjaldt da en bestemt tur som allerede var gjennomført. Det ble ikke presisert i spørsmålet hvilke aspekter ved ferieturen man tenkte på når man spurte om bestemmelsestidspunkt. Vi vet derfor ikke om folks opplysninger gjelder alle sider ved ferieturen, så som overnattingsmåte, varighet, feriested osv., eller om folk bare har angitt tidspunktet for avgjørelsen om å reise bort i det hele tatt. Trolig er besvarelsene basert på noe ulik forståelse av spørsmålet i så henseende.

Tabell 24. Personer på ferietur sommeren 1982 i grupper for feriested og antall ferieturdager på lengste ferietur, etter tidspunkt for avgjørelse om å reise på denne turen. Prosent

	I alt	Tidspunkt for avgjørelse angående ferietur						Antall personer som svarte	
		Fast hvert år	Våren, sommeren og høsten 1981	Januar, februar og mars 1982	April og mai 1982	Juni 1982	Juli og august 1982		Vet ikke
ALLE	100	12	15	16	22	17	17	1	1 612
<u>Feriested</u>									
Norge	100	18	11	12	19	19	20	2	1 060
Sverige, Danmark og Finland	100	3	12	11	29	22	23	0	268
Verden ellers	100	1	19	37	27	10	6	-	284
<u>Antall ferieturdager</u>									
5-13 dager	100	6	11	11	22	21	27	2	815
14-20 dager	100	11	16	24	24	14	10	1	461
21 dager eller mer	10	26	24	17	17	11	5	0	336

12 prosent av dem som hadde vært på minst en sommerferietur, oppgav at de ferierte på samme måte hvert år. 15 prosent bestemte seg i løpet av våren, sommeren og høsten året før, 38 prosent bestemte seg i løpet av vinteren og våren samme år, mens hele 34 prosent ventet helt til juni/juli/august med å ta den endelige avgjørelsen angående sommerens lengste ferietur (tabell 24). Det er altså like vanlig å vente helt til sommersesongen med å bestemme seg endelig for lengste sommerferietur, som det er å planlegge turen et halvt år i forveien. Drøyt 1/3 av dem som reiste bort på sommerferie i 1982, ville altså ikke kunne gi sikre opplysninger om sommerferieplanene sine i mai måned. Særlig blant dem som ferierte i Norge og andre nordiske land, var det mange som ikke bestemte seg for sommerferietur før i juni/juli/august, henholdsvis 39 og 45 prosent. Tabell 24 viser videre at tidspunktet for valg av sommerferietur henger sammen med antall ferieturdager. De langvarige turene ble gjerne planlagt svært tidlig, mens mange av de mer kortvarige turene ikke ble bestemt før i juni/juli/august.

7. NOEN UTVIKLINGSTREKK I DET NORSKE FERIEMØNSTER I TIDEN 1970 - 1982/84. FERIPLANER OG TIDLIGERE FERIEMØNSTER SOM ALTERNATIVE GRUNNLAG FOR PROGNOSE

I kapittel 4 fant vi at opplysningene om faktisk feriemønster sommeren 1984 gav et like godt bilde av feriemønsteret sommeren 1985 som opplysninger om sommerferieplaner for denne sesongen. Dette gjaldt så vel når ferieplanene ble registrert i mai, som når de ble innhentet i januar. Trolig kan dette forklares ved den store stabiliteten i nordmenns reisevaner på denne tiden. Feriemønsteret sommeren 1985 avvek lite fra mønsteret ett år tidligere.

I et noe lengre perspektiv har imidlertid det norske reisemønsteret gjennomgått en del vesentlige endringer. Vi skal her peke på enkelte slike trekk, både for sommersesongens og de øvrige sesongers vedkommende. Andelen nordmenn som reiser på ferie i løpet av et år, har steget betraktelig i tiden 1969/70 - 1981/82 (tabell 25). Hele denne økningen skjedde på første halvdel av 70-tallet. Økningen i ferieturandeler gjelder også hver enkelt ferievesong. Ved siden av veksten i antall personer som reiste på ferietur, fant det også sted en vekst i antall turer pr. reisende i denne perioden. Alt i alt økte antall ferieturdager blant nordmenn med 10 millioner i tiden 1970 - 1980 (Teigland 1986: 26-28). Varigheten av ferieturene har også endret seg noe i dette tidsrommet. Generelt kan vi si at de mer kortvarige turene har blitt vanligere, mens relativt færre foretar langvarige feriereiser. F.eks. ble vinterferieturene i gjennomsnitt 4 dager kortere i tiden 1970 - 1984, mens sommerferieturenes varighet i gjennomsnitt minket med 3 dager (tabell 26).

Tabell 25. Personer etter om de var på ferietur til forskjellige årstider i 1969/1970, 1973/1974, 1977/1978, 1981/1982, 1984/1985¹. Prosent

Årstider	I alt	Var på ferietur	Var ikke på ferietur	Tallet på personer som svarte
Ferieturer siste år i alt				
1969/70 ²	100	61	39	2 681
1973/74 ²	100	74	26	2 255
1977/78 ²	100	77	23	2 299
1981/82 ²	100	74	26	2 387
HØSTEN				
1969	100	3	97	2 581
1973	100	12	88	2 255
1977	100	13	87	2 299
1981	100	11	89	2 387
1984	100	18	82	1 622
JULEN				
1969	100	7	93	2 681
1973	100	9	91	2 255
1977	100	9	91	2 299
1981	100	7	93	2 387
1984	100	14	86	1 507
VINTEREN				
1970	100	3	97	2 681
1974	100	12	88	2 255
1978	100	13	87	2 299
1982	100	12	88	2 387
1985	100	18	82	1 610
PÅSKEN/VÅREN				
1970 ³	100	26	74	2 681
1974	100	31	69	2 255
1978	100	30	70	2 299
1982 ³	100	27	73	2 387
1985	100	30	70	1 507
SOMMEREN				
1970	100	55	45	2 681
1974	100	66	34	2 255
1978	100	72	28	2 299
1982	100	68	32	2 387
1985	100	60	31	1 539

¹ Opplysningene for 1984/1985 er samlet inn postalt. ² Siste år: 1. september - 31. august.

³ Tallene gjelder bare påskesesongen, ikke våren ellers.

Tabell 26. Personer som var på ferietur til forskjellige årstider i 1969/1970, 1973/1974, 1977/1978, 1981/1982 og 1984¹, etter varighet av ferieturen. Prosent

Årstider	I alt	Tallet på ferieturdager						Uopp- gitt	Gjennomsnittlig antall ferieturdager		Tallet på per- soner som svarte
		5-6	7-13	14-20	21-27	28 eller flere	I alt		Av dette i ut- landet		
HØSTEN											
1969	100	24	43	25	7	1	-	12	:	76	
1973	100	34	43	16	3	4	1	10	3	269	
1977	100	48	29	12	3	3	6	8	3	291	
1984	100	46	30	18	3	2	-	10	5	284	
JULEN											
1969	100	33	50	13	2	2	-	10	:	178	
1973	100	38	39	16	3	2	2	10	1	212	
1977	100	47	36	14	1	0	2	8	1	209	
1984	100	45	38	14	2	-	-	9	2	184	
VINTEREN											
1970	100	29	55	3	6	7	-	12	:	71	
1974	100	28	60	5	1	4	1	10	3	276	
1978	100	35	53	8	1	1	3	8	2	306	
1984	100	54	37	5	1	1	2	8	3	295	
PÅSKEN/VÅREN											
1970 ²	100	36	60	3	1	0	-	9	0	603	
1974	100	36	57	5	0	1	-	8	1	707	
1978 ²	100	39	57	4	0	-	0	8	0	684	
1984	100	51	45	2	2	-	1	8	1	508	
SOMMEREN³											
1970	100	11	35	27	17	10	-	17	2	1 470	
1974	100	12	33	29	16	10	0	15	3	1 491	
1978	100	11	36	28	15	9	1	15	3	1 666	
1982	100	11	39	29	14	7	-	14	4	1 612	
1984	100	21	37	26	8	7	1	13	5	1 127	

¹ Opplysningene for 1984 er samlet inn postalt. ² Tallene gjelder bare påskesesongen, ikke våren ellers. ³ For personer som var på mer enn en ferietur, gjelder tabellen den ferieturen som varte lengst.

Det har dessuten skjedd en endring i retning av at en stadig større andel av ferieturene tilbringes utenfor landets grenser. En større andel av ferieturene har steder i utlandet som viktigste reisemål (tabell 27). F.eks. oppgav bare 12 prosent av dem som var på sommerferie i 1970, at hovedferiestedet på lengste ferietur lå i utlandet, mens dette gjaldt 41 prosent i 1984. Også i høst- og vintersesongen er det blitt mer vanlig å feriere utenlands. Videre har overnattingsmønsteret gjennomgått visse endringer siden 1970. Overnatting hos slekt og venner har blitt mindre vanlig så vel på sommerens lengste ferietur som i påskesesongen. Derimot er hotellferiene mer utbredt sommertid (tabell 28). Transportmønsteret er også endret på enkelte punkter. Både sommertid og i julen har flyreiser blitt vanligere (tabell 29). Dette henger trolig sammen med utenlandsturenes økte omfang.

Tabell 27. Personer som var på ferietur til forskjellige årstider i 1969/1970, 1973/1974, 1978/1979, 1981/1982 og 1984¹, etter feriested. Prosent

Årstider	I alt	Viktigste feriested						Tallet på personer som svarte
		Nord-Norge	Trøndelag	Vestlandet	Sørlandet	Østlandet	Utlandet	
HØSTEN								
1969	100	8	3	18	3	40	28	76
1973	100	6	10	12	4	42	26	269
1978	100	6	6	9	5	29	44	286
1984	100	9	5	8	7	25	46	282
JULEN								
1969	100	9	5	23	7	49	7	178
1973	100	9	7	23	5	51	4	212
1978	100	9	8	26	3	40	12	203
1984	100	16	10	15	8	33	18	182
VINTEREN								
1970	100	4	4	22	3	56	11	71
1974	100	3	4	19	6	53	15	276
1979	100	4	5	18	4	47	21	292
1984	100	4	4	8	12	44	26	289
PÅSKEN/VÅREN								
1970 ²	100	8	5	24	5	54	4	603
1974	100	8	8	24	7	49	4	707
1979	100	10	11	19	6	47	7	705
1984	100	9	10	15	11	45	10	508
SOMMEREN³								
1970	100	8	6	22	12	40	12	1 470
1974	100	8	7	18	13	34	20	1 491
1978	100	9	8	17	12	28	26	1 666
1982	100	7	6	12	11	29	34	1 612
1984	100	6	5	9	11	27	41	1 127

¹ Opplysninger for 1984 er samlet inn postalt. ² Tallene gjelder bare påskesesongen, ikke våren ellers. ³ For personer som var på mer enn en ferietur, gjelder tabellen den ferieturen som varte flest dager.

Tabell 28. Personer som var på ferietur til forskjellige årstider i 1969/1970, 1973/1974, 1978/1979, 1981/1982 og 1984¹, etter viktigste overnattingsmåte. Prosent

Årstider	I alt	Viktigste overnattingsmåte							Tallet på personer som svarte
		Hotell	Pensjonat, gjestgiveri, kro, turistheim, turisthytte, motell, campinghytte, ungdomsherberge	Telt, campingvogn	Egen, lånt, leid hytte, fritidshus, leilighet	Hos slekt, venner	Annet	Uopp-gitt	
JULEN									
1969	100	6	1	-	14	76	-	3	178
1973	100	2	2	-	19	76	3	-	212
1978	100	3	1	-	11	82	1	-	203
1984	100	10	3	1	12	72	1	-	184
PÅSKEN									
1970 ²	100	4	4	1	53	35	1	2	603
1974	100	3	7	2	58	28	2	-	707
1979	100	6	5	3	56	29	1	-	705
1984	100	6	7	5	57	24	2	-	508
SOMMEREN³									
1970	100	5	6	20	32	35	2	-	1 470
1974	100	9	9	18	31	32	1	-	1 491
1978	100	10	12	16	30	28	4	-	1 666
1982	100	14	11	17	27	27	2	-	1 612
1984	100	16	12	18	26	26	4	-	1 093

¹ Opplysningene for 1984 er samlet inn postalt. ² Tallene gjelder bare påskesesongen, ikke våren ellers. ³ For personer som var på mer enn en ferietur, gjelder tabellen den ferieturen som varte flest dager.

Tabell 29. Personer som var på ferietur til forskjellige årstider i 1969/1970, 1973/1974, 1978/1979, 1981/1982 og 1984¹, etter viktigste transportmiddel. Prosent

Årstider	I alt	Viktigste transportmiddel					Annet	Uopp- gitt	Tallet på personer som svarte
		Buss	Jern- bane	Båt, ferge	Fly	Privat bil, leid bil			
JULEN									
1969	100	7	16	7	6	62	-	2	178
1973	100	7	17	5	11	59	-	1	212
1978	100	8	14	5	20	52	-	0	203
1984	100	4	16	5	23	51	1	-	185
PÅSKEN									
1970 ²	100	8	9	6	3	71	3	0	603
1974	100	6	9	4	3	75	3	1	707
1979	100	5	8	3	7	74	2	0	705
1984	100	3	6	2	6	80	3	-	508
SOMMEREN³									
1970	100	6	10	9	5	68	2	-	1 470
1974	100	5	10	6	8	67	3	1	1 491
1978	100	4	7	4	10	70	5	0	1 666
1982	100	4	7	2	14	67	4	-	1 612
1984	100	5	5	2	14	68	5	-	1 127

¹ Opplysningene for 1984 er samlet inn postalt. ² Tallene gjelder bare påskesesongen, ikke våren ellers. ³ For personer som var på mer enn en ferietur, gjelder tabellen den ferieturen som varte flest dager.

Den økte ferieturandelen i tiden 1969/70 - 1973/74 er en av de raskeste forandringer som har funnet sted i det norske feriemønster. Gjennomsnittlig økte andelen nordmenn som reiste på ferietur, med 3,25 prosent pr. år i denne tiden. Denne utviklingen lot seg neppe forutsi på grunnlag av ferieundersøkelsen i 1970. Man hadde da bare informasjon om nordmenns reisevaner på ett tidspunkt, og kunne ikke vite noe om utviklingen over tid. Muligens ville opplysninger om ferieplaner, registrert f.eks. i 1971, fanget opp disse endringene på forhånd. Ettersom det ikke er stilt spørsmål om ferieplaner i perioder med vesentlige forandringer i reise-mønsteret, har vi dessverre ingen mulighet for å avgjøre i hvilken grad planopplysninger gir grunnlag for å predikere slike endringer.

Dersom opplysningene om planlagt ferieatferd skal ha noen verdi, må de foreligge på et såpass tidlig tidspunkt at reiselivsnæringen og offentlige instanser med interesser på området, får tid til å ta hensyn til dem. Data angående sommerferieplaner registrert i mai, vil ikke foreligge ferdig bearbeidet før langt inn i den aktuelle ferievesongen, og har da trolig liten interesse. Ferieplaner for sommersesongen bør følgelig registreres allerede i løpet av vinteren dersom opplysningene skal være tilgjengelig i rimelig tid.

Hvorvidt eventuelle endringer i feriemønsteret sommertid kan fanges opp gjennom opplysninger om ferieplaner registrert såpass lenge forut for den aktuelle ferievesongen, vil antakelig avhenge av når grunnen til disse endringene inntreffer. Langvarige økonomiske nedgangstider som gjør seg gjeldende på et tidlig tidspunkt, vil trolig virke inn på folks sommerferieplaner allerede i januar. Eventuelle virkninger av økonomiske innstramminger på et senere tidspunkt vil selvsagt ikke kunne fanges opp når opplysningene om ferieplaner registreres i januar. Virkningen av andre faktorer som inntreffer nær oppunder sommersesongen, som f.eks. været eller terrorhandlinger utenlands, vil heller ikke fanges opp når ferieplanene kartlegges lang tid forut for den aktuelle ferievesongen.

Trolig avhenger ferieplanenes prognoseverdi også av hvilke aspekter ved planene som registreres. Detaljerte opplysninger om kommende feriereiser er antakelig mindre velegnet som prognosegrunnlag enn mer generelle planer. Det er f.eks. rimelig å anta at folk flest gjør seg opp en mening om omtrentlig ferieturvolum i kommende sesonger, hvor mye penger de kommer til å avsette til feriereiser i tiden framover osv. Langt færre har nok allerede i januar oversikt over mer detaljerte trekk ved sommerens feriereiser, så som eksakt varighet, reiserute osv.

Foretar man en kontinuerlig registrering av folks ferieatferd, f.eks. gjennom årlige ferieundersøkelser, vil man kunne fange opp eventuelle endringer i feriemønsteret etter hvert som de finner sted. Dette skulle utgjøre et godt grunnlag for å forutsi feriemønsteret i kommende sesonger. Man har god oversikt over utviklingsmønsteret og utviklingstakten, og er også i stand til å undersøke eventuelle sammenhenger mellom ferieatferden og andre trekk i samfunnslivet. Dersom det ikke er spesielle grunner til å forvente plutselige endringer i feriemønsteret i kommende sesonger er man, i hvert fall hva de mer detaljerte trekk angår, trolig like godt hjulpet med opplysninger om faktisk feriemønster tidligere, som med opplysninger om ferieplaner, når det gjelder å forutsi feriemønsteret i kommende sesonger.

8. HVORDAN BØR EVENTUELLE FRAMTIDIGE UNDERSØKELSER GJENNOMFØRES?

Som nevnt i innledningen var formålet med sesongundersøkelsene tosidig. For det første ønsket man å kunne lage prognoser for feriemønsteret i kommende sesonger. For det andre ville man ha en løpende beskrivelse av feriemønsteret i perioden mellom Statistisk Sentralbyrås store 4-årige ferieundersøkelser.

I dette arbeidet har vi ønsket å vurdere prognoseverdien ved sesongundersøkelsene. Behandler vi undersøkelsene som tverrsnittsundersøkelser, gir opplysningene om ferieplaner et rimelig bra bilde av feriemønsteret i kommende sesonger. Også i paneldelen synes det å være bra samsvar mellom andel med bestemte ferieplaner og andel med et bestemt feriemønster. Imidlertid er det ganske vanlig ikke å klarlegge sommerferieplanene i særlig god tid forut for den aktuelle ferievesongen.

I alt oppgav 22 prosent av de spurte i januar 1985 at de ikke visste om de skulle på ferietur kommende sommer. Det samme gjaldt 15 prosent i mai 1984. Om lag 1 av 3 svarte høsten 1982 at de ikke hadde tatt den endelige avgjørelsen mht. sommerens lengste ferietur før i juni/juli/august. Samsvarstabellene 13-23 viser dessuten at så vel blant dem som i januar som i mai oppgir at de helt sikkert eller nokså sikkert skal på ferietur kommende sommer, er det en del som endrer planer mht. et eller annet aspekt ved ferieturen. Noen reiser ikke på ferietur overhodet, noen blir borte kortere eller lengre tid enn planlagt, noen tilbringer mer eller mindre tid utenlands enn planene skulle tilsi, noen ombestemmer seg mht. feriested og noen benytter andre overnattingsformer enn planlagt. Det at de samlede fordelingene av ulike aspekter ved folks ferieplaner stemmer relativt bra med tilsvarende fordelinger av faktisk feriemønster, kan altså ikke uten videre tolkes dithen at den enkelte faktisk virkeliggjør sine ferieplaner.

I kapittel 4 fant vi at opplysninger om faktisk feriemønster 1984 gav et like godt bilde av feriemønsteret kommende sommer, som opplysninger om ferieplaner for denne sesongen. Det foreligger ikke data som gir grunnlag for å teste om det samme er tilfelle i perioder hvor reisevanene endres betraktelig. I kapittel 7 pekte vi på enkelte endringstendenser ved det norske feriemønster i løpet av en 12-14-årsperiode. Selv om ferieatferden er vesentlig forandret på en del punkter, er ikke de gjennomsnittlige årlige endringene så markerte.

Årlige registreringer av faktisk ferieatferd vil gi løpende informasjon om mer gradvise endringer som måtte finne sted. Dette skulle være et godt utgangspunkt for å forutsi feriemønsteret i kommende sesonger. Slike opplysninger gir dessuten grunnlag for å undersøke eventuelle samvariasjoner mellom feriemønster og trekk ved samfunnslivet for øvrig. Dersom man ikke av særskilte årsaker forventer at nordmenns reisevaner vil endres vesentlig i nær framtid, er det trolig liten grunn til å registrere detaljerte forhold ved folks ferieplaner i den hensikt å lage prognoser. I stedet for å gjennomføre tre årlige undersøkelser med stor vekt på spørsmål om ferieplaner, kan man derfor begrense seg til å gjennomføre én undersøkelse i året hvor man registrerer faktisk ferieatferd de siste 12 måneder og eventuelt stiller noen mer generelle spørsmål om ferieplaner. Dette vil både gi grunnlag for prognoser og et bilde av feriemønsteret i tiden mellom SSBs ferieundersøkelser.

Nå kan det selvsagt være aktuelt å registrere detaljerte ferieplaner for andre formål. Opplysningene kunne f.eks. anvendes til å studere samsvaret mellom ferieplaner og faktisk atferd for enkeltpersoner i ulike grupper. Dette ville gi kunnskap om hvem som med stor sikkerhet planlegger ferieturene sine på et tidlig tidspunkt, hvem som planlegger mer omfattende turer enn de virkeliggjør, hvem som undervurderer varigheten av kommende ferieturer, hvem som tar avgjørelser om ferieturer i siste liten osv. Her kunne man se på forholdet mellom folk i forskjellige aldre, familiefaser, bostedsområder osv. Slike spørsmål forutsetter selvsagt et panel av en helt annen størrelsesorden enn hva man har hatt i de 5 gjennomførte sesongundersøkelsene.

Vil man ha detaljert informasjon om ulike forhold ved feriemønsteret, bør utvalgsstørrelsen økes betraktelig. Dette er særlig aktuelt dersom man ønsker mange svarkategorier på noen av variablene (f.eks. feriested), og/eller ønsker å se flere forhold ved ferieatferden i sammenheng (f.eks. overnattingstype på ulike feriesteder). Jo større utvalget er, jo mindre blir usikkerheten ved tallene.

Med én undersøkelse i året i stedet for tre, vil utvalgsstørrelsen kunne økes uten at kostnadene stiger. Stiller man spørsmål om ferieturaktiviteten over et helt år i den samme undersøkelsen, er det ikke nødvendig å benytte panelopplegg for å få informasjon om den enkeltes feriereiser i løpet av året. Panelet kan imidlertid benyttes for andre formål. Dersom man fremdeles velger å stille spørsmål om ferieplaner kan panelet, som nevnt ovenfor, benyttes til å undersøke realismen i disse planene for ulike gruppers vedkommende. Videre kan panelet brukes til å se på stabiliteten i den enkeltes ferieatferd. Dersom man gjennom årlige undersøkelser registrerer faktisk feriemønster over et helt år, vil et panelopplegg hvor en viss andel av utvalget fra ett tidspunkt, blir med på nytt året etter, gi mulighet for å se på den enkeltes reisevaner over en toårsperiode. Panelet kan dessuten benyttes til å lage bedre endringsestimater av ulike sider ved feriemønsteret enn hva tverrsnittsundersøkelser gir grunnlag for. Jo flere personer panelet omfatter, og jo større stabilitet det er i panelet, jo mindre usikkerhet hefter det ved endringstallene. Skal paneldata angående folks ferieatferd gi noen uttelling i så henseende, er det altså en forutsetning at det finnes en viss stabilitet i folks ferievaner.

Sesongundersøkelsene har blitt gjennomført postalt. En slik datainnsamlingsmetode egner seg i prinsippet godt til å registrere opplysninger om ferieturer. Spørsmålene refererer seg til flere bestemte tidsrom og skal ofte fange opp detaljerte forhold ved ferieturene. Oppgavegiver trenger gjerne litt tid til å studere kalenderen, telle og beregne. Det kan da være greit å besvare spørsmålene i ro og mak. Ulempen ved postalundersøkelser i dette tilfellet er risikoen for stort frafall blant folk som ikke har vært på ferietur i det aktuelle tidsrom. Spørsmål om ferieturer virker lite motiverende på folk som reiser lite. For å bøte på dette kan man enten foreta telefonoppfølging av frafallet slik man har praktisert hittil, eller legge inn noen spørsmål i skjemaet til personer med lav reiseaktivitet, slik at også disse finner det meningsfylt å delta i undersøkelsen.

Postalundersøkelser forutsetter kortere spørreskjemaer enn besøksundersøkelser. For lange skjemaer medfører gjerne stort frafall. Man bør derfor begrense seg til å stille bare noen få spørsmål om de fleste sesonger og kartlegge en enkeltsesong spesielt godt i hver undersøkelse.

Dersom Samferdselsdepartementet fremdeles ønsker å gjennomføre ferieundersøkelser, foreslår vi at dette gjøres som følger:

- Man gjennomfører bare en undersøkelse i året.
- Man stiller spørsmål om ferieturaktiviteten ett år tilbake i tid. Man får da oversikt over den enkeltes ferieatferd over et helt år.
- Man vurderer nytten av spørsmålene om ferieplaner om igjen. Registreres ferieplanene like forut for den aktuelle ferievesong, foreligger opplysningene ferdig bearbeidet først på et tidspunkt hvor de har mistet interesse som prognosegrunnlag. Ferieplaner bør eventuelt kartlegges forholdsvist tidlig. Det er trolig mest hensiktsmessig å legge vekt på generelle forhold ved framtidig ferieatferd. Dersom man fremdeles ønsker å studere samsvaret mellom planlagt og faktisk feriemønster for den enkeltes vedkommende, må man selvsagt fortsatt stille spørsmål om ferieplaner.
- Man øker utvalgsstørrelsen betraktelig.

- Man gjennomfører undersøkelsene postalt, eventuelt med telefonoppfølging av frafallet. Dessuten kan man, for å redusere frafallet, forsøke å føye til noen spørsmål som gjør undersøkelsen aktuell også for dem som reiser lite.
- Man stiller hvert år noen få spørsmål om ferieturaktiviteten i hver sesong. I tillegg kan man i hver undersøkelse registrere bestemte forhold mer detaljert og variere dette alt etter hva man ønsker å få kartlagt.
- Man vurderer bruken av panelet på nytt. Dersom man registrerer faktisk ferieturaktivitet over et helt år, trenger man ikke panelet for å få slike opplysninger. Stiller man fremdeles spørsmål om ferieplaner, kan selvsagt panelet benyttes til å se på samsvar mellom planlagt og faktisk ferieatferd på individnivå på samme måte som tidligere. Paneldata kan dessuten gi informasjon om enkeltpersoners ferieturaktivitet over en toårsperiode. Videre kan panelet gi grunnlag for sikrere endringsestimater av feriemønsteret enn hva som er tilfellet med tverrsnittsundersøkelser.

I Statistisk Sentralbyrås 4-årige ferieundersøkelser vil man i framtiden trolig legge større vekt på en del forhold som ikke har spesiell interesse for reiselivsnæringen. Dersom Samferdselsdepartementet ønsker å kartlegge sider ved feriemønsteret som ikke dekkes gjennom Byråets undersøkelser, bør man derfor fortsatt gjennomføre egne undersøkelser.

LITTERATUR

- Faye, Arne og Hege Kitterød (1986): Feriereiser og ferieplaner, september 1985. Interne notater 86/1, Statistisk Sentralbyrå.
- Nordby, Børre (1984): Sluttrapport: Sesongundersøkelse av nordmenns feriereiser. Interne notater 84/24, Statistisk Sentralbyrå.
- Nordby, Børre (1985): Feriereiser og ferieplaner, undersøkelse i januar - februar 1985. Rapporter 85/10, Statistisk Sentralbyrå.
- Statistisk Sentralbyrå (1971): Ferieundersøkelsen 1970, Norges offisielle statistikk A 451.
- Statistisk Sentralbyrå (1975): Ferieundersøkelsen 1974, Norges offisielle statistikk A 732.
- Statistisk Sentralbyrå (1979): Ferieundersøkelsen 1978/79, Hefte I og II, Norges offisielle statistikk B 138 og B 165.
- Statistisk Sentralbyrå (1983): Ferieundersøkelsen 1982, Norges offisielle statistikk B 408.
- Teigland, Jon (1986): Nordmenns ferievaner 1970 - 1982. Rapporter 86/4, Statistisk Sentralbyrå.

Utvalgsvarians

Den usikkerheten en får i resultatene fordi en bygger på opplysninger om bare en del av befolkningen, kalles ofte utvalgsvarians. Standardavviket er et mål på denne usikkerheten. Størrelsen på standardavviket avhenger bl.a. av tallet på observasjoner i utvalget og av fordelingen til det aktuelle kjennemerket i hele befolkningen. Anslag for standardavviket kan en lage ved hjelp av observasjonene i utvalget. I tabell A har en antydnet størrelsen av standardavviket for observerte andeler (prosenttall).

For å illustrere usikkerheten kan en bruke et intervall for å angi nivået på den sanne verdi av en beregnet størrelse (den verdien en ville fått om en hadde foretatt en totaltelling i stedet for en utvalgsundersøkelse). Slike intervaller kalles konfidensintervaller dersom de er konstruert på en spesiell måte. I denne sammenheng kan en bruke følgende metode: La M være den beregnede størrelse og la S være et anslag for standardavviket til S . Konfidensintervallet blir da intervallet med grenser $(M + 2 \cdot S)$ og $(M - 2 \cdot S)$. Denne metode vil med omtrent 95 prosent sannsynlighet gi et intervall som inneholder den sanne verdi.

Følgende eksempel illustrerer hvordan en kan bruke tabell A til å finne konfidensintervaller: Anslaget for standardavviket til et observert prosenttall på 70, er 3,2 når linjesummen (tallet på observasjoner) er 300. Konfidensintervallet for den sanne verdi får grensene $70 \pm 2 \cdot 3,2$, dvs. det strekker seg fra 63,6 til 76,4 prosent.

Tabell A. Størrelsesordenen av standardavviket i prosent

Tallet på observasjoner	Prosenttall									
	5(95)	10(90)	15(85)	20(80)	25(75)	30(70)	35(65)	40(60)	45(55)	50(50)
25	5,3	7,4	8,8	9,8	10,6	11,2	11,7	12,0	12,2	12,3
50	3,8	5,2	6,2	6,9	7,5	7,9	8,3	8,5	8,6	8,7
75	3,1	3,2	5,1	5,7	6,1	6,5	6,8	6,9	7,0	7,1
100	2,7	3,7	4,4	4,9	5,3	5,6	5,8	6,0	6,1	6,1
150	2,2	3,0	3,6	4,0	4,3	4,6	4,8	4,9	5,0	5,0
200	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,1	4,2	4,3	4,3
250	1,7	2,3	2,8	3,1	3,4	3,6	3,7	3,8	3,9	3,9
300	1,5	2,1	2,5	2,8	3,1	3,2	3,4	3,5	3,5	3,5
400	1,3	1,8	2,2	2,5	2,7	2,8	2,9	3,0	3,1	3,1
600	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5
800	0,9	1,3	1,6	1,7	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2
1 000	0,8	1,2	1,4	1,6	1,7	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9
1 500	0,7	1,0	1,1	1,3	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6
2 000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,3	1,4	1,4
2 500	0,5	0,7	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2

Spørsmål om ferieplaner sommeren 1985 stilt i undersøkelsen i januar 1985

SOMMEREN 1985

10A. Tror De at De kommer til å reise bort på ferietur til sommeren 1985?

Bare turer på fire overnattinger og mer skal regnes med.

Med sommeren 1985 mener vi tidsrommet 1. mai til 31. august 1985.

Sett bare ett kryss.

- 58
- 1 Jeg skal helt sikkert reise bort (GÅ TIL SPM. 10B)
- 2 Jeg skal nok så sikkert reise bort (GÅ TIL SPM. 10B)
- 3 Jeg skal helt sikkert ikke reise bort (GÅ TIL SPM. 15A)
- 4 Vet ikke (GÅ TIL SPM. 15A)

10B. Hvor mange dager i alt har De planer om å reise bort til sommeren?

Dersom De har planer om mer enn en ferietur til sommeren, gjelder spørsmålet den turen som vil vare lengst.

Sett bare ett kryss.

- 59
- 1 5 - 6 dager
- 2 7 - 13 dager
- 3 14 - 20 dager
- 4 21 - 27 dager
- 5 28 - 34 dager
- 6 35 dager og mer

10C. Hvor mange av disse dagene tror De at De vil tilbringe i utlandet til sommeren?

Sett bare ett kryss.

- 60
- 1 Ingen dager
- 2 1 - 2 dager
- 3 3 - 4 dager
- 4 5 - 6 dager
- 5 7 - 13 dager
- 6 14 - 20 dager
- 7 21 - 27 dager
- 8 28 - 34 dager
- 9 35 dager og mer

11A. Hvor sikre planer har De for hvor og hvordan De skal feriere til sommeren?

Dersom De har planer for mer enn en tur, gjelder spørsmålet den turen som vil vare lengst.

Sett bare ett kryss.

- 61
- 1 Jeg har sikre planer (GÅ TIL SPM. 11B)
- 2 Jeg har forholdsvis sikre planer (GÅ TIL SPM. 11B)
- 3 Jeg har nok så usikre planer (GÅ TIL SPM. 12A)
- 4 Jeg har ennå ikke bestemt meg (GÅ TIL SPM. 12A)

11B. Har De planer om å reise på en pakketur (charterreise) til sommeren?

Dersom De skal på mer enn en ferietur til sommeren, gjelder spørsmålet den turen som vil vare lengst.

- 62
- 1 Ja
- 2 Nei

11C. Hvor regner De med å feriere til sommeren?

Sett ett kryss bare for det feriestedet som ligger lengst vekk fra helårsboligen.

- 63-64
- 01 Østfold
- 02 Akershus
- 03 Oslo
- 04 Hedmark
- 05 Oppland
- 06 Buskerud
- 07 Vestfold
- 08 Telemark
- 09 Aust-Agder
- 10 Vest-Agder
- 11 Rogaland
- 12 Hordaland
- 13 Sogn og Fjordane
- 14 Møre og Romsdal
- 15 Sør-Trøndelag
- 16 Nord-Trøndelag
- 17 Nordland
- 18 Troms
- 19 Finnmark
- 20 Sverige
- 21 Danmark
- 22 Finland
- 23 Nord-Europa ellers
- 24 Mellom-Europa
- 25 Sør-Europa, Nord-Afrika og Kanariøyene
- 26 Verden ellers
- Feriested i Norge
- Feriested i andre nordiske land
- Feriested i land utenom Norden

11D. Hvordan regner De med å overnatte mest på denne ferieturen til sommeren?

Sett bare ett kryss.

- 65
- 0 Hotell (hotellhytte)
- 1 Pensjonat, gjestgiveri, kro (hytte), turistheim, turisthytte, fjellstue (hytte), motell, motellhytte
- 2 Campinghytte
- 3 Ungdomsherberge
- 4 Telt/camingvogn
- 5 Egen/lånt hytte, fritidshus, leilighet
- 6 Leid hytte, fritidshus, leilighet
- 7 Fritidsbåt
- 8 Hos slektninger og venner
- 9 Annet

PUBLIKASJONER SENDT UT FRA STATISTISK SENTRALBYRÅ ETTER 1. JANUAR 1986. EMNEINNDDELTE OVERSIKT
 PUBLICATIONS ISSUED BY THE CENTRAL BUREAU OF STATISTICS SINCE 1 JANUARY 1986.
 SUBJECT-MATTER ARRANGED SURVEY

0. GENERELLE EMNER GENERAL SUBJECT MATTERS

Statistiske egenskaper ved Byråets standard utvalgsplan/Tor Haldorsen. 1985-46s.
 (RAPP; 85/34) 25 kr ISBN 82-537-2271-0

Statistisk årbok 1986 Statistical Yearbook of Norway. 1986-528s. (NOS B; 612) 50 kr
 ISBN 82-537-2323-7

Økonomi, befolknings spørsmål og statistikk Utvalgte arbeider av Petter Jakob Bjerve
 Economy, Population Issues and Statistics Selected works by Petter Jakob Bjerve.
 1985-431s. (SØS; 59) 50 kr ISBN 82-537-2236-2

1. NATURRESSURSER OG NATURMILJØ NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT

Kvalitetsklassifisering av jordbruksareal i arealregnskapet/Øystein Engebretsen. 1986-59s.
 (RAPP; 86/9) 25 kr ISBN 82-537-2348-2

Naturressurser og miljø 1985 Energi, mineraler, fisk, skog, areal, vann, luft, miljø og
 levekår Ressursregnskap og analyser. 1986-94s. (RAPP; 86/1) 25 kr ISBN 82-537-2278-8

Planregnskap for Aust-Agder 1986-1997 Hovedresultater/Geir Skjæveland, Hogne Steinbakk,
 Johan Fredrik Stranger-Johannessen med flere. 1986-80s. (RAPP; 86/6) 25 kr
 ISBN 82-537-2349-0

Punktsamling som grunnlag for regional arealbudsjettering/Øystein Engebretsen. 1986-52s.
 (RAPP; 86/8) 25 kr ISBN 82-537-2347-4

Vannkvalitet og helse Analyse av en mulig sammenheng mellom aluminium i drikkevann og
 aldersdemens Water Quality and Health Study of a Possible Relation between Aluminium
 in Drinking Water and Dementia/Tiril Vogt. 1986-77s. (SØS; 61) 30 kr ISBN 82-537-2370-9

VAR Statistikk for vannforsyning, avløp og renovasjon Analyse av VAR-data. Hefte II
 Avløpsrensaneanlegg/Frode Brunvoll. 1986-92s. (RAPP; 86/13) 25 kr ISBN 82-537-2360-1

10. R e s s u r s - o g m i l j ø r e g n s k a p

Naturressurser og miljø 1986 Energi, mineraler, fisk, skog, areal, vann, luft, radio-
 aktivitet, miljø og levekår Ressursregnskap og analyser. 1987-115s. (RAPP; 87/1) 40 kr
 ISBN 82-537-2404-7

2. SOSIODEMOGRAFISKE EMNER SOCIODEMOGRAPHIC SUBJECT MATTERS

20. G e n e r e l l e s o s i o d e m o g r a f i s k e e m n e r General
 sociodemographic subject matters

Arbeidsmarkedstilpasninger blant ektepar En oversiktsrapport/Gunvor Iversen. 1986-150s.
 (RAPP; 86/3) 30 kr ISBN 82-537-2305-9

Inntekt og offentlige ytingar/Helge Herigstad. 1986-104s. (RAPP; 86/2) 30 kr
 ISBN 82-537-2297-4

21. B e f o l k n i n g Population

Barnetall blant norske kvinner En paritetsanalyse på grunnlag av registerdata Fertility
 by Birth Order in Norway A Register Based Analysis/Helge Brunborg og Øystein Kravdal.
 1986-120s. (RAPP; 86/27) 30 kr ISBN 82-537-2405-5

Flytting over fylkesgrenser 1967-79 Regresjonsberegninger av arbeidsmarkedets, bolig-
 byggingens og utdanningstilbudets virkning på flyttinger mellom fylkene/Jon Inge Lian.
 1986-66s. (RAPP; 86/19) 25 kr ISBN 82-537-2382-2

Folkemengdens bevegelse 1984 Vital Statistics and Migration Statistics. 1985-102s.
 (NOS B; 573) 30 kr ISBN 82-537-2269-9

Folketalet i kommunane 1984 - 1986 Population in Municipalities. 1986-55s. (NOS B; 622)
 25 kr ISBN 82-537-2345-8

Framskrivning av befolkningen etter kjønn, alder og ekteskapelig status 1985-2050/Øystein
 Kravdal. 1986-132s. (RAPP; 86/22) 25 kr ISBN 82-537-2387-3

22. H e l s e f o r h o l d o g h e l s e t j e n e s t e Health conditions and health
 services

Dødelighet blant yrkesaktive Sosiale ulikheter i 1970-årene Mortality by Occupation
 Social Differences in the 1970s/Lars B. Kristofersen. 1986-54s. (SØS; 62) 40 kr
 ISBN 82-537-2398-9

Dødelighet i yrker og sosioøkonomiske grupper 1970 - 1980 Mortality by Occupation and Socio-Economic Group in Norway/Jens-Kristian Borgan og Lars B. Kristofersen. 1986-217s. (SA; 56) 35 kr ISBN 82-537-2339-3

Dødsårsaker 1985 Hovedtabeller Causes of Death Main Tables. 1987-100s. (NOS B; 660) 25 kr ISBN 82-537-2415-2

Helsetilstander 1984 Health Institutions. 1985-119s. (NOS B; 580) 30 kr ISBN 82-537-2281-8

Helsetilstander 1985 Health Institutions. 1986-120s. (NOS B; 651) 30 kr ISBN 82-537-2402-0

Helsetilstanderstatistikk 1985 Statistics on Health Personnel. 1986-148s. (NOS B; 621) 30 kr ISBN 82-537-2343-1

Helsetilstanderstatistikk 1984 Health Statistics. 1986-133s. (NOS B; 608) 30 kr ISBN 82-537-2319-9

Klassifikasjon av sykdommer, skader og dødsårsaker. Norsk utgave av ICD-9, Systematisk del. 1986-310s. (SNS; 6) ISBN 82-537-2290-7

23. Utdanning og skolevesen Education and educational institutions

Standard for utdanningsgruppering Norwegian Standard Classification of Education. 1973-96s. Opptrykk Reprint (SNS; 7) 25 kr ISBN 82-537-2340-7

Utdanningsstatistikk Universiteter og høyskoler 1. oktober 1983 Educational Statistics Universities and Colleges. 1986-138s. (NOS B; 604) 30 kr ISBN 82-537-2314-8

Utdanningsstatistikk Universiteter og høyskoler 1. oktober 1984 Educational Statistics Universities and Colleges. 1987-141s. (NOS B; 661) 30 kr ISBN 82-537-2417-9

Utdanningsstatistikk Videregående skoler 1. oktober 1983 Educational Statistics Upper Secondary Schools. 1986-147s. (NOS B; 598) 30 kr ISBN 82-537-2306-7

Utdanningsstatistikk Videregående skoler 1. oktober 1984 Educational Statistics Upper Secondary Schools. 1987-150s. (NOS B; 659) 30 kr ISBN 82-537-2414-4

24. Kulturelle forhold, generell tidsbruk, ferie og fritid Culture, time use, holidays and leisure

Kulturstatistikk 1985 Cultural Statistics. 1986-193s. (NOS B; 589) 35 kr ISBN 82-537-2293-1

25. Sosiale forhold og sosialvesen Social conditions and social services

Barnehager og fritidshjem 1985 Kindergartens and Leisure Time Centres 1987-57 s. (NOS B; 656) 25 kr ISBN 82-537-2410-1

Enslige forsørgere Eksisterende offisiell statistikk Datagrunnlag for framtidig trygdestatistikk/Grete Dahl og Ellen J. Amundsen. 1986-78s. (RAPP; 86/15) 30 kr ISBN 82-537-2369-5

Levekår blant utenlandske statsborgere 1983 Living Conditions among Foreign Citizens. 1987-299s. (SØS 63) ISBN 82-537-2432-2

Sosialstatistikk 1984 Social Statistics. 1986-101s. (NOS B; 615) 30 kr ISBN 82-537-2328-8

Trygdestatistikk Alderspensionister 1983 - 1985 National Insurance Old Age Pensioners 1987-71 s. (NOS B; 658) 30 kr ISBN 82-537-2413-6

26. Trygdestatistikk Uføre 1983 National Insurance Disabled. 1987-115s. (NOS B; 646) 30 kr ISBN 82-537-2394-6

Rettsforhold og rettsvesen

Kriminalstatistikk Forbrytelser etterforsket Reaksjoner Fengslinger 1984 Criminal Statistics Crimes Investigated Sanctions Imprisonments. 1987-168s. (NOS B; 647) 35 kr ISBN 82-537-2395-4

29. Sivilrettsstatistikk 1985 Civil Judicial Statistics. 1987-47 s. (NOS B; 670) 30 kr ISBN 82-537-2430-6

Andre sosiodemografiske emner

Straffbares sosiale bakgrunn 1980 - 1981/Berit Otnes. 1986-52s. (RAPP; 26/21) 25 kr ISBN 82-537-2388-1

3. SOSIØKONOMISKE EMNER SOCIO-ECONOMIC SUBJECT MATTERS

31. F o l k e t e l l i n g e r Population censuses

Folke- og bustadteljing 1980 Hefte IV Hovudtal frå teljingane i 1960, 1970 og 1980
Population and Housing Census 1980 Volume IV Main Results of the Censuses 1960, 1970 and
1980. 1986-123s. (NOS B; 588) 30 kr ISBN 82-537-2292-3

Statistikk for tettsteder. 1986-107s. (RAPP; 86/11) 40 kr ISBN 82-537-2362-8

32. A r b e i d s k r a f t Labour

Arbeidsmarkedstatistikk 1985 Labour Market Statistics. 1986-189s. (NOS B; 625) 35 kr
ISBN 82-537-2352-0

33. L ø n n Wages and salaries

Lønnsstatistikk 1985 Wage Statistics. 1986-116s. (NOS B; 627) 30 kr
ISBN 82-537-2363-6

Lønnsstatistikk for ansatte i bankvirksomhet 1. september 1986 Wage Statistics for Bank
Employees. 1987-46s. (NOS B; 665) 30 kr ISBN 82-537-2422-5

Lønnsstatistikk for ansatte i forretningsmessig tjenesteyting og i interesseorganisasjoner
1. september 1985 Wage Statistics for Employees in Business Services and in Business,
Professional and Labour Associations. 1986-57s. (NOS B; 590) 25 kr ISBN 82-537-2295-8

Lønnsstatistikk for ansatte i forretningsmessig tjenesteyting og i interesseorganisasjoner
1. september 1986 Wage Statistics for Employees in Business Services and in Business,
Professional and Labour Associations. 1987-58s. (NOS B; 667) 40 kr ISBN 82-537-2426-8

Lønnsstatistikk for ansatte i forsikringsvirksomhet 1. september 1985 Wage Statistics for
Employees in Insurance Activity. 1985-41s. (NOS B; 585) 20 kr ISBN 82-537-2287-7

Lønnsstatistikk for ansatte i forsikringsvirksomhet 1. september 1986 Wage Statistics for
Employees in Insurance Activity. 1986-42s. (NOS B; 666) 30 kr ISBN 82-537-2423-3

Lønnsstatistikk for ansatte i helsevesen og sosial omsorg 1. oktober 1985 Wage Statistics
of Employees in Health Services and Social Welfare. 1986-106s. (NOS B; 631) 30 kr
ISBN 82-537-2364-4

Lønnsstatistikk for ansatte i hotell- og restaurantdrift April og oktober 1985
Wage Statistics for Employees in Hotels and Restaurants. 1986-48s. (NOS B; 623)
20 kr ISBN 82-537-2346-6

Lønnsstatistikk for ansatte i skoleverket 1. oktober 1985 Wage Statistics for
Employees in Publicly Maintained Schools. 1986-42s. (NOS B; 613) 20 kr
ISBN 82-537-2325-3

Lønnsstatistikk for ansatte i varehandel 1. september 1985 Wage Statistics for Employees
in Wholesale and Retail Trade. 1986-133s. (NOS B; 596) 30 kr ISBN 82-537-2303-2

Lønnsstatistikk for arbeidere i bergverksdrift og industri 3. kvartal 1985 Wage
Statistics for Workers in Mining and Manufacturing. 1986-41s. (NOS B; 602) 20 kr
ISBN 82-537-2311-3

Lønnsstatistikk for arbeidere i bergverksdrift og industri 3. kvartal 1986 Wage
Statistics for Workers in Mining and Manufacturing. 1987-43s. (NOS B; 679)
30 kr ISBN 82-537-2443-8

Lønnsstatistikk for kommunale arbeidstakere pr. 1. oktober 1985 Wage Statistics for
Local Government Employees. 1986-81s. (NOS B; 632) 25 kr ISBN 82-537-2365-2

Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i innenriks rutefart November 1985 Wage Statistics
for Seamen on Ships in Scheduled Coasting Trade. 1986-29s. (NOS B; 603) 20 kr
ISBN 82-537-2312-1

Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i utenriksfart Mars 1986 Wage Statistics for Seamen
on Ships in Ocean Transport. 1986-28s. (NOS B; 643) 20 kr ISBN 82-537-2385-7

Lønnsstatistikk for statens embets- og tjenestemenn 1. oktober 1985 Wage Statistics for
Central Government Employees. 1986-87s. (NOS B; 616) 25 kr ISBN 82-537-2334-2

Lønnsstatistikk for kommunale arbeidstakere pr. 1. oktober 1985 Wage Statistics for Local
Government Employees. 1986-81s. (NOS B; 632) 25 kr ISBN 82-537-2365-2

34. P e r s o n l i g i n n t e k t o g f o r m u e Personal income and property

Skattestatistikk 1983 Oversikt over skattelikningen Tax Statistics Survey of Tax
Assessment. 1985-137s. (NOS B; 578) 30 kr ISBN 82-537-2275-3

Skattestatistikk 1984 Oversikt over skattelikningen Tax Statistics Survey of Tax Assessment. 1986-156s. (NOS B; 638) 35 kr ISBN 82-537-2376-8

35. Personlig forbruk

Forbruk av fisk 1984. 1986-46s. (RAPP; 86/16) 25 kr ISBN 82-537-2367-9

39. Andre sosioøkonomiske emner Other socio-economic subject matters

Framskrivning av befolkningens utdanning Revidert modell Projections of the Educational Characteristics of the Population A Revised Model. 1986-95s. (SØS; 60) 25 kr ISBN 82-537-2296-6

Giftede kvinners arbeidstilbud, skatter og fordelingsvirkninger/John Dagsvik, Olav Ljones, Steinar Strøm med flere. 1986-88s. (RAPP; 86/14) 25 kr ISBN 82-537-2377-6

4. NÆRINGSØKONOMISKE EMNER INDUSTRIAL SUBJECT MATTERS

41. Jordbruk, skogbruk, jakt, fiske og fangst Agriculture, forestry, hunting, fishing, sealing and whaling

Fiskeristatistikk 1984 Fishery Statistics 1987-168s. (NOS B; 649) 35 kr ISBN 82-537-2399-7

Jaktstatistikk 1985 Hunting Statistics. 1986-60s. (NOS B; 640) 25 kr ISBN 82-537-2379-2

Jordbruksstatistikk 1984 Agricultural Statistics. 1986-126s. (NOS B; 609) 30 kr ISBN 82-537-2320-2

Lakse- og sjøaurefiske 1985 Salmon and Sea Trout Fisheries. 1987-106s. (NOS B; 645) 30 kr ISBN 82-537-2393-8

Skogavvirkning til salg og industriell produksjon 1984-85 Roundwood Cut for Sale and Industrial Production. 1986-54s. (NOS B; 634) 25 kr ISBN 82-537-2366-0

Skogstatistikk 1984 Forestry Statistics. 1986-103s. (NOS B; 591) 30 kr ISBN 82-537-2298-2

Skogstatistikk 1985 Forestry Statistics 1987-98s. (NOS B; 657) 30 kr ISBN 82-537-2412-8

Totalregnskap for fiske- og fangstnæringen 1981-1984. 1986-46s. (RAPP; 86/20) 20 kr ISBN 82-537-2384-9

Veterinærstatistikk 1984 Veterinary Statistics. 1986-95s. (NOS B; 605) 25 kr ISBN 82-537-2316-4

42. Oljeutvinning, bergverk, industri og kraftforsyning Oil extraction, mining and quarrying, manufacturing, electricity and gas supply

Elektrisitetsstatistikk 1984 Electricity Statistics. 1986-94s. (NOS B; 619) 30 kr ISBN 82-537-2338-5

En kvartalsmodell for industrisektorens investeringer og produksjonskapasitet/Erik Biørn. 1985-54s. (RAPP; 85/24) 20 kr ISBN 82-537-2250-8

Energistatistikk 1984 Energy Statistics. 1985-87s. (NOS B; 572) 25 kr ISBN-82-537-2268-0

Industristatistikk 1984 Hefte I Næringstall Manufacturing Statistics Vol. I Industrial Figures. 1986-173s. (NOS B; 597) 35 kr ISBN 82-537-2304-0

Industristatistikk 1984 Hefte II Varettall Manufacturing Statistics Volume II Commodity Figures. 1986-166s. (NOS B; 617) 35 kr ISBN 82-537-2335-0

Produksjonstilpasning og lageradferd i industri - En analyse av kvartalsdata/Erik Biørn. 1985-56s. (RAPP; 85/25) 25 kr ISBN 82-537-2251-6

Regnskapsstatistikk 1984 Oljeutvinning, bergverksdrift og industri Statistics of Accounts Oil Extraction, Mining and Manufacturing. 1986-168s. (NOS B; 600) 35 kr ISBN 82-537-2308-3

43. Bygge- og anleggsvirksomhet Building and construction

Byggearealstatistikk 1983 og 1984 Building Statistics. 1985-105s. (NOS B; 574) 25 kr ISBN 82-537-2270-2

Byggearealstatistikk 1985 Building Statistics. 1986-68s. (NOS B; 607) 30 kr
ISBN 82-537-2318-0

Byggearealstatistikk 1. kvartal 1986. 1986-35s. (NOS B; 633) 40 kr ISBN 82-537-2357-1

Byggearealstatistikk 2. kvartal 1986. 1986-35s. (NOS B; 644) 40 kr ISBN 82-537-2386-5

Byggearealstatistikk 3. kvartal 1986. 1986-36s. (NOS B; 652) 40 kr ISBN 82-537-2403-9

Bygge- og anleggsstatistikk 1984 Construction Statistics. 1986-77s. (NOS B; 595)
25 kr ISBN 82-537-2302-4

Bygge- og anleggsstatistikk 1985 Construction Statistics. 1987-78s. (NOS B; 664)
40 kr ISBN 82-537-2421-7

44. U t e n r i k s h a n d e l External trade

Commodity List Edition in English of Statistisk varefortegnelse for Utenrikshandelen 1987
Supplement to Monthly Bulletin of External Trade 1987 and External Trade 1987 Volume I
1987-124s. (NOS B; 655) 0 kr ISBN 82-537-2409-8

Norden og strukturendringene på verdensmarkedet En analyse av de nordiske lands handel med
hverandre og med de øvrige OECD-landene 1961-1983/Jan Fagerberg. 1986-125s.
(RAPP; 86/18) 30 kr ISBN 82-537-2381-4

Statistisk varefortegnelse for utenrikshandelen 1987 Tillegg til Månedssstatistikk over
utenrikshandelen 1987 og Utenrikshandel 1987 Hefte I. 1987-150s. (NOS B; 659) 0 kr
ISBN 82-537-2414-4

Utenrikshandel 1985 Hefte I External Trade Volume I. 1986-388s. (NOS B; 628) 50 kr
ISBN 82-537-2354-7

Utenrikshandel 1985 Hefte II External Trade Volume II. 1986-367s. (NOS B; 642) 50 kr
ISBN 82-537-2383-0

45. V a r e h a n d e l External trade

Regnskapsstatistikk 1984 Engroshandel Statistics of Accounts Wholesale Trade.
1986-108s. (NOS B; 601) 30 kr ISBN 82-537-2309-1

Regnskapsstatistikk 1984 Detaljhandel Statistics of Accounts Retail Trade. 1986-82s.
(NOS B; 606) 25 kr ISBN 82-537-2317-2

Varehandelsstatistikk 1983 Wholesale and Retail Trade Statistics. 1986-79s.
(NOS B; 584) 30 kr ISBN 82-537-2286-9

Varehandelsstatistikk 1984 Wholesale and Retail Trade Statistics. 1986-78s.
(NOS B; 618) 30 kr ISBN 82-537-2337-7

46. S a m f e r d s e l o g r e i s e l i v Transport, communication and tourism

Lastebiltransport Utvalgsundersøkelse 1983 Road Goods Transport Sample Survey.
1986-133s. (NOS B; 636) 35 kr ISBN 82-537-2372-5

Rutebilstatistikk 1984 Scheduled Road Transport. 1986-96s. (NOS B; 626) 25 kr
ISBN 82-537-2353-9

Sjøulykkesstatistikk 1985 Marine Casualties. 1986-51s. (NOS B; 614) 25 kr
ISBN 82-537-2326-1

Veitrafikkulykker 1985 Road Traffic Accidents. 1986-138s. (NOS B; 641) 30 kr
ISBN 82-537-2380-6

47. T j e n e s t e y t i n g Services

Arkitektvirksomhet og byggeteknisk konsulentvirksomhet 1984 Architectural and other
Technical Services connected with Construction. 1985-42s. (NOS B; 576) 20 kr
ISBN 82-537-2273-7

Arkitektvirksomhet og byggeteknisk konsulentvirksomhet 1985 Architectural and other
Technical Services connected with Construction. 1986-43s. (NOS B; 639) 20 kr
ISBN 82-537-2378-4

Bilverksteder mv. 1983 Reparasjon av kjøretøy, husholdningsapparat og varer for
personleg bruk Car Repair Shops etc. Repair of Vehicles, Household Apparatus and Commo-
dities for Personal Use. 1985-44s. (NOS B; 575) 20 kr ISBN 82-537-2272-9

Bilverksteder mv. 1984 Reparasjon av kjøretøy, husholdningsapparat og varer for personleg
bruk Car Repair Shops etc. Repair of Vehicles, Household Apparatus and Commodities for
Personal Use. 1986-43s. (NOS B; 610) 20 kr ISBN 82-537-2321-0

Bilverksteder mv. 1985 Reparasjon av kjøretøy, husholdningsapparat og varer for personleg bruk Car Repair Shops etc. Repair of Vehicles, Household Apparatus and Commodities for Personal Use. 1987-44s. (NOS B; 662) 30 kr ISBN 82-537-2419-5

Tjenesteyting 1983 Forretningsmessig tjenesteyting, utleie av maskiner og utstyr, renovasjon og reingjøring, vaskeri- og renservirksomhet Services Business Services, Machinery and Equipment Rental and Leasing, Sanitary and Similar Services, Laundries, Laundry Services and Cleaning and Dyeing Plants. 1985-64s. (NOS B; 577) 25 kr ISBN 82-537-2274-5

Tjenesteyting 1984 Forretningsmessig tjenesteyting, utleie av maskiner og utstyr, renovasjon og reingjøring, vaskeri- og renservirksomhet Services Business Services, Machinery and Equipment Rental and Leasing, Sanitary and Similar Services, Laundries, Laundry Services and Cleaning and Dyeing Plants. 1986-68s. (NOS B; 620) 25 kr ISBN 82-537-2341-5

Tjenesteyting 1985 Forretningsmessig tjenesteyting, utleie av maskiner og utstyr, renovasjon og reingjøring, vaskeri- og renservirksomhet Services Business Services, Machinery and Equipment Rental and Leasing, Sanitary and Similar Services, Laundries, Laundry Services and Cleaning and Dyeing Plants. 1987-68s. (NOS B; 663) 40 kr ISBN 82-537-2420-9

49. Andre næringsøkonomiske emner

Varestrømmer mellom fylker/Frode Finsås og Tor Skoglund. 1986-72s. (RAPP; 86/10) 25 kr ISBN 82-537-2342-3

5. SAMFUNNSØKONOMISKE EMNER GENERAL ECONOMIC SUBJECT MATTERS

50. Nasjonalregnskap og andre generelle samfunnsøkonomiske emner National accounts and other general economic subject matters

Kvartalsvis nasjonalregnskap 1980-1985 Quarterly National Accounts. 1986-109s. (NOS B; 637) 30 kr ISBN 82-537-2373-3

MODIS IV Dokumentasjonsnotat nr. 23 Endringer i utgave 83-1/Paal Sand og Gunnar Sollie. 1985-79s. (RAPP; 85/28) 25 kr ISBN 82-537-2253-2

Nasjonalregnskap 1975-1985 National Accounts. 1986-235s. (NOS B; 629) 40 kr ISBN 82-537-2355-5

51. Offentlig forvaltning Public administration

Aktuelle skattetal 1986 Current Tax Data. 1986-52s. (RAPP; 86/25) 20 kr ISBN 82-537-2397-0

Database for kommunal økonomi/Bjørn Bleskestad og Håkon Mundal. 1985-77s. (RAPP; 85/26) 25 kr ISBN 82-537-2276-1

Strukturaltall for kommunenes økonomi 1984 Structural Data from the Municipal Accounts. 1986-161s. (NOS B; 592) 35 kr ISBN 82-537-2299-0

52. Finansinstitusjoner, penger og kreditt Financial institutions, money and credit

Kredittmarkedstatistikk Livs- og skadeforsikringselskaper mv. 1984 - 1985 Credit Market Statistics Life and Non-life Insurance Companies etc. 1987-94s. (NOS; 648) 25 kr ISBN 82-537-2396-2

Kredittmarkedstatistikk Lån, obligasjoner, aksjer mv. 1984-1985 Credit Market Statistics Loans, Bonds, Shares etc. 1986-89s. (NOS B; 611) 25 kr ISBN 82-537-2322-9

Kredittmarkedstatistikk Private og offentlige banker 1984 Credit Market Statistics Private and Public Banks. 1986-306s. (NOS B; 593) 50 kr ISBN 82-537-2300-8

Kredittmarkedstatistikk Fordringer og gjeld overfor utlandet 1983 og 1984 Credit Market Statistics Foreign Assets and Liabilities. 1985-92s. (NOS B; 581) 25 kr ISBN 82-537-2282-6

Kredittmarkedstatistikk Fordringer og gjeld overfor utlandet 1984 og 1985 Credit Market Statistics Foreign Assets and Liabilities 1987-92s. (NOS B; 653) 25 kr ISBN 82-537-2406-3

59. Andre samfunnsøkonomiske emner Other general economic subject matters

Evaluering av kvarts En makroøkonomisk modell/Morten Jensen og Vidar Knudsen. 1986-79s. (RAPP; 86/23) 25 kr ISBN 82-537-2390-3

Kapasitetsutnyttelse i norske næringer En KVARTS/MODAG-rapport/Ådne Cappelen og Nils-Henrik Mørk von der Fehr. 1986-124s. (RAPP; 86/26) 30 kr ISBN 82-537-2400-4

MODIS IV Detaljerte virkningstabeller for 1984/Eva Ivås og Torunn Bragstad 1986-268s. (RAPP; 85/27) 45 kr ISBN 82-537-2252-4

Produksjonstilpasning, kapitalavkastningsrater og kapitalslitsstruktur/Erling Holmøy og Øystein Olsen. 1987-56s. (RAPP; 86/24) 25 kr ISBN 82-537-2391-1

Standarder for norsk statistikk (SNS)
Standards for Norwegian Statistics (SNS)

I denne serien vil Byrået samle alle statistiske standarder etter hvert som de blir revidert. Til nå foreligger:

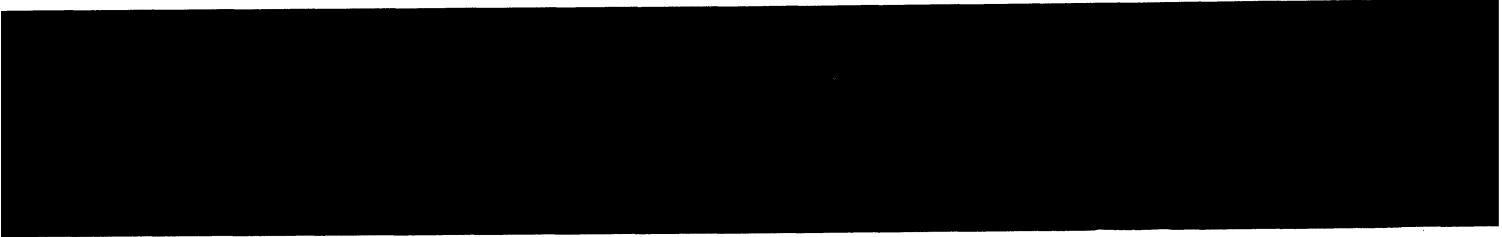
- Nr. 1 Kontoplanen i nasjonalregnskapet
- " 2 Standard for næringsgruppering
- " 3 Standard for handelsområder
- " 4 Standard for kommunklassifisering
- " 5 Standard for inndeling etter sosioøkonomisk status
- " 6 Klassifikasjon av sykdommer, skader og dødsårsaker
- " 7 Standard for utdanningsgruppering i offentlig norsk statistikk

Andre standarder som gjelder, er trykt i serien Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH):

Nr. 38 Internasjonal standard for varegruppering i statistikken over utenrikshandelen (SITC-Rev. 2)

Andre publikasjoner i serien SSH:

Nr. 30 Lov, forskrifter og overenskomst om folkeregistrering

Pris kr 40,00

Publikasjonen utgis i kommisjon hos H. Aschehoug & Co. og
Universitetsforlaget, Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.

ISBN 82-537-2444-6
ISSN 0332-8422